

SOKOL AMERICKÝ

VĚSTNÍK AMERICKÉ

OBCE SOKOLSKÉ

ROČNÍK XXXXVI.

CHICAGO, ILL., 15. ZÁŘÍ, 1924.

ČÍSLO 7.

OTCI SOKOLSTVA!

O nás pro nás.

BRATRSKÝM A SESTERSKÝM JEDNOTÁM SDRUŽENÝM V AM. OBCI SOKOLSKÉ:

Bratři a sestry!

Výk. Výb. A. O. S. na základě usnesení posledního sjezdu v Chicagu jmenoval komisi, jejíž snahou má býti zavedení jednotného vycházkového kroje pro členstvo A. O. S. Výbor tento po náležitém uvážení dospěl jednohlasně k následujícím náhledům:

1.) Jest nespornou pravdou, že práce naše po stránce vnitřní poslední dobou jest dalece plodnější a uspokojivější, avšak naše práce veřejná upadáva očihledě, což dokumentováno jest při každé příležitosti veřejného vystoupení chabou účastí členstva v stejnokroji, jež nutno přičísti přímo rozličnosti krojů a na mnoha místech z různých příčin kroj není používán vůbec.

2.) Kroje dosavadní, ačkoliv mají svůj historický význam, přežily do jisté míry svoji praktičnost a neodpovídají dnešním poměrům.

3.) Jest nesporným faktem, že za stávajících okolností není možno získati všechny jednoty v Obci sružené ku přijmutí kteréhokoliv z dosud stávajících krojů za kroj jednotný.

4.) Jest tudíž nutno, v zájmu celku a další úspěšné činnosti A. O. S. *zavést nový jednotný kroj sokolský*, který vyhovoval by všestranně jak poměrům praktickým, tak i způsobům americkým a přizpůsoben byl tak, by svoji úpravou zamlouval se všem vrstvám členstva našeho, jak mládeži tak i starším, jehož jednoduchost pak umožňovala by levnou cenu výrobní.

5.) Výbor Váš započal již částečně v přípravě vzorků takého kroje, jež všestranně by vyhovoval jak členstvu mužů tak i žen, avšak:

6.) Poněvadž smlouva bývalé N. J. S. a Župy F. Tyrš při spojení zaručuje každé jednotě právo podržeti si kroj jaký si přeje, prve nežli výbor váš přistoupí na jakékoliv vydání v tomto směru, jest nutno získati souhlasu většiny veškerého členstva ku změně a zavedení jednotného úředního kroje pro Am. Obec Sokolskou;

4.) Pročež žádáme předem za dobrozdání Vaší jednoty na zasláném dotazníku, na základě pak výsledku těchto zpráv výbor Váš může pokračovati dále v úpravě vzorků nového kroje, které budou pak předloženy jednotám ku schválení.

8.) Vyslovi-li se většina členstva jednot pro nový kroj (hlasování a výsledek sčítán bude dle stanov, viz stranu 50), vzorek schválený uznán bude za kroj úřední čili jednotný.

9.) Kdyby i potom stávalo některé jednoty, jež podržeti by si přála dosud stávající kroj, může tak učiniti, avšak kroj taký nebude úřed-

ni. Považujeme však za jisté, že dobrá vůle, zdar a úspěch celku v krátké době umožní nám úplný soulad jaký zavládá v práci naší vnitřní tak v budoucnosti i při vystoupeních veřejných, jež jsou nám velmi důležité.

10.) V úvaze nastávajícího sletu v roce 1925 a možného úplného spojení s bratry Slováky jest nutno, by dotazník zodpověděn byl okamžitě.

11.) Dotazy o bližší aneb podrobnější vysvětlení této otázky adresujte na jednatele krojové komise, Jos. Dvořák, 1841 So. 61. Ave., Cicero, Ill.

* * *

SPOLKOVÁ práce je práce nevděčná i vděčná. Nevděčná pro ty, kteří očekávají, že budou nějak za ni odměněni. Ať je to cokoliv, co očekávají, ať je to třeba jenom uznání — jestliže vůbec *něco* očekávají, budou sklamáni.

Vděčná je práce spolková pro ty, kteří pracují pod heslem sokolským: "Ni zisk, ni slávu!" Spolkový pracovník je vystaven vši kritice. Každý jej posuzuje, každý jej odsuzuje. Je-li však jeho svědomí čisté, jestli na mysli měl vždy jen dobro spolku a celku, žádná kritika se ho nedotkne.

Co mu do světa a jeho vděku?

ve vlastním srdci on si stvořil svět;

čisté svědomí mu podá léku,

posuzuje a odsuzuje-li ho nevděčný ten svět.

Dobrym a užitečným členem spolku a vůbec celé lidské společnosti staneme se teprve tehdy, až plně zapomeneme na sebe, na svoje já, až učením se, hlubokým přemýšlením, čtením a vážnými rozhovory vycvičíme ducha tak, že poznáme rázem, co věci prospívá a co škodí a pak konati budeme jen to, co je ku prospěchu. Snad nejubožejší ze všech ubohých jsou lidé, kteří věci škodí a ještě si myslí, že prospívají. — Em. Chotěnovská, Los Angeles, Calif.

* * *

ROSTEME! Potěšitelnou zprávu můžeme podati bratrstvu sokolskému. Od sjezdu zvýšil se značně počet našeho členstva. Zvláště poslední čtvrtletní zprávy vykazují velký přírůstek. Mnohé jednoty uvedly celé desítky nových členů nebo členek. Založeny dvě nové jednoty v Minnesotě: Hopkins a Hutschinson, tři v Oklahomě: Kingfisher, Yukon a ženská jednota v Oklahoma City, dvě v Texasu: Fort Worth a Penelope.

* * *

POČÁTKU podzimní své činnosti měly by všechny naše jednoty využití k intenzivní agitaci na získání žactva, dorostu i členstva cvičícího, jakož i na získání členstva vůbec. Necht' upozorní ro-

diče na význam sokolské výchovy jejich dětí. Je mnoho rodičů, kteří sice děti svoje do sokolského cvičení posílají, sami však členy Sokola nejsou. Tito dali by se snad nejněsnadněji získat, neboť uznávají-li potřebu výchovy sokolské pro děti svoje, uznají též nutnost, aby jako členové veškeré snahy sokolské podporovali.

Zaříd'te v jednotách agitační výbory. Kromě toho nechť každý jednotlivec agituje mezi svými známými. Věnujte měsíce září, říjen a listopad této agitaci.

Vykoná-li každá jednota úsilivnou agitaci v okruhu svého působení, zvětší se jistě do nového roku řady naše o další alespoň sta nových, dobrých členů.

* * *

VZDĚLAVACÍCH výkazů sešlo se za první pololetí letošního roku 84. Celkem mělo by jich býti téměř 600. Tedy pouze čtrnáct ze sta našich jednot uznalo za potřebné zasílati výkazy o své vzdělávací činnosti, aby ústředí bylo informováno, mohlo v případě potřeby jednotám pomoci a sestaviti alespoň za půl roku přehled o tom, kolik práce po stránce vzdělávací a výchovné vykonává české Sokolstvo v Americe.

Sestavili jsme ze zasláných výkazů přehled o vzdělávací činnosti alespoň těchto čtrnácti jednot, abychom ukázali, jakého krásného přehledu dalo by se docílit, kdyby všechny jednoty svědomitě a dochvilně výkazy zasílaly.

Ve zmíněných čtrnácti jednotách konalo se celkem 46 vzdělávacích a zábavných schůzí členských, 20 přednášek, 38 divadelních představení, 12 akademií, 10 vycházek, 39 proslovů před šikem, 5 podniků dorostenských, 6 podniků žákovských, 32 zábav (taneční, šibřinky a pod.) Jednoty účastnily se a spolupůsobily při 12 podnicích jinonárodních organizací a 23 podnicích jiných českých nebo slovanských organizací.

* * *

KNIHOVNY pro vzdělavatele a vzdělávací odbory jednot již z Československa došly a byly jednotám, které si je objednaly a obnos \$5.— zaplatily, rozeslány. Žel, opět jen 19 jednot uznalo nutným, aby jejich vzdělavatel nebo vzdělávací odbor měl příručky pro činnost svoji potřebné. Jednoty ostatní snad si ani výzvy, která třikráte byla jim zaslána, nevšímly.

Zařazujeme proto úmyslně tyto dvě zprávy do stati "O nás pro nás" a žádáme všechny bratry a sestry dobré vůle, aby v nejbližší schůzi podali dotaz, zda činnovníci zasílají ústředím výkazy jak tělocvičné tak vzdělávací, zda objednána byla knihovna a přičinili se svým vlivem, by všude tam, kde toho třeba, zjednána byla náprava.

Martinek:

O KROJI SOKOLSKÉM.

S nadpisem tímto nalezl jsem v posledním čísle Sokola Amerického článek bra. Jože Havránka, v němž v první řadě vypravuje o vzniku červeného kroje ve vlasti naší bývalé a zároveň též o vzniku sokolského kroje modrého v Americe.

Než přejdu k úvaze povšechné, pokusím se načrtnouti k lepšímu pochopení dějinný vývoj obou těchto stejnokrojů v Americe.

Nejsem ovšem pamětníkem založení první jednoty sokolské v Chicagu, ale v dějinách býv. N. J. S. dočetl jsem se, že měla stejnokroj dle vzoru českého (plátěný). Až na sjezdu N. J. S. přijat nový stejnokroj modrý. S krojem tímto zároveň asi Sokolstvo americké muselo přijmouti nového amerického ducha, neboť již v letech devadesátých četli jsme v Pražském Sokole, že Sokol americký úžasně se poangličuje a česká řeč u nich jest vůbec popelkou. To byla také zároveň jediná příčina, že založena sokolská jednota v kroji českém, neboť jen tím se doufalo uskutečnění myšlenky, že povždy podrží svůj český ráz! Jelikož ale pro tento nový stejnokroj nebyla do svazu Sokolstva Amerického přijata a nová myšlenka nadále se šířila, utvořena neodvislá župa Fuegner-Tyršova.

Pestrý stejnokroj českého Sokola učinil ovšem rozruch mezi jinonárodovci. Anglické časopisy přinášeli podobizny jak sokolů tak i sokolic v stejnokroji a na svých cestách, ať již železničních aneb na káře, hlavně Američané projevovali nám zvláštní pozornost. Když vysvětleno jim bylo, že jest to stejnokroj naší bývalé vlasti, uznávali to velice chvalitebným, že i do ciziny přinášíme svého národního ducha. Zato ale česká čtvrt' byla pro stejnokroj českého sokola "územím ohroženým." Nechci se vžívat poznovu do těchto upomínek, ale zeptejte se starých těch pamětníků a odpoví vám, že jednotlivci se v kroji na ulici neodvážil, muselo jich býti vždy více, by měli větší kuráž. Tenkrát se tomu říkalo "národní uvědomění." Já však dnešního dne pravím: "Pouze tvrdé české palice." Tlak vzbuzuje obyčejně protitlak a dnes v době míru a všeobecného bratrství ty rebelanty v kroji nevidíte! Říká se, že odvážným vždy štěstí přeje, proto také nespokojili jsme se jen zakládáním jednot českých ale my vnikli i mezi bratry Slováky, založen "Sokol Dalmatinský". Vedle nás povstávaly pak nové jednoty chorvatské a později utvořena župa "Tomislav", založen "Sokol Srbský" a t. d. Při tom mohli jsme charakterisovat různost smýšlení našich slovanských povah! Tak na př. četli jsme v "Sokolu Slovenském", že: "zrádcem národa slovenského jest ten, kdo přistoupí k Sokolu českému" a když dán byl pokyn "So-

kolou Dalmatinskému", že jako Jihoslované musí přistoupit k chorvatské župě "Tomislav", tu odpovězeno, že když nemohou být u bratrů Čechů, že raději se rozpadnou! A byla to jednota čilá, kde na 80 bratrů vystupovalo v stejnokroji!

Četl jsem arcit' již jednou v našem orgánu, by nepsalo se vždy, co kdysi bylo, by raději se pracovalo, ale když na př. vezmeme v úvahu poslední vystoupení Sok. Župy Střední, kde pochodovali 2 bratři v kroji modrém a asi tučet červených, namane se myšlenka, co vlastně jest příčinou toho úpadku krojového. Všeobecně se praví, že zavinila to doba poválečná. Možná, že ano, ale domníval bych se, že byly to dříve naše vlastní reformy. V poslední době našeho rozvoje v letním období skoro každou neděli objevili se v ulicích našich červené košile. Když jsme to nebyli my, tedy bři. Chorvati a tu namísto vnikat v drobné práci národní vždy do všech vrstev lidu českého, by uskutečnilo se heslo našeho Tyrše: "Co Čech, to Sokol," poukazováno, že výletního kroje sokolského se přílišně zneužívá a přijato usnešení, by vystupovalo se v kroji pouze při slavnosti sokolské neb národní. A jelikož podobných slavností bylo u nás hrozně málo a na některé z nich samotní jsme zapoměli, vzdor protokolnímu usnešení a slibům Sokolstva, (Havličkův pomník v Douglas Parku), bývalé nadšení utuchalo pomalu a dnes, otážete-li se člena jednoty, proč nevystupuje v stejnokroji, odpoví vám lhostejně, že mu jej sežrali moli!

Druhá pohroma stran krojové otázky bylo zrušení stejnokroje sokolic! Doposud tkví mně v paměti, — kdy o 4. červenci pochodovalo městem 80 sokolic v červené košili ve čtyřstupu na Michigan Blvd. ten nadšený potlesk z hotelů a budov hustě obsazených a z města zpět pochodem opět až do naší Plzně, anebo ty pochodové výlety našich jednot v časných hodinách ranních s vlajícím praporem, sestry a bratři v stejnokroji. Pochodem do Lyons, Ill. a za soumraku při veselé náladě a zpěvu opět pochodem zpět! Dnešní dobou, kdy mnohý bratr neb sestra raději se svěří nějakému tomu "samohybu" neb jinému technickému vynálezu, zní to skoro jako pohádka!

Při poslední Žižkově slavnosti zaslechl jsem satirickou poznámku: "Americkým Sokolům bije už dvanáctá!" Necht' se jen nikdo nepřepočítá, že snad tomu Sokolu trochu křídla pelichají, ale stačí jediný jen rozmach — a poletí opět v nové síle, za nejvyšší svou metou! A pozdvižen bude opět prapor ten sokolský s heslem našeho Havlička: "Moje barva červená a bílá, moje heslo poctivost a síla!" Věřim arcit', že některým našim novodobým 100 proc. Američanům heslo toho se příliš nezamlouvá, ale uvedu malý příklad.

Přijde ke mně do obchodu asi 12letá dívka a osloví mě plynou česťinou. Dle známky, kterou mně podala na práci, seznal jsem, že zákaznice jest Američankou a tudíž táži se překvapen: "Což maminka jest Češka?" "Moje maminka a tatínek jsou Irčané!" "A kde jsi se naučila česky?" "Mezi dětmi na ulici!" Příhodu tu nemohu si dosud vysvětlit. Dítě rodičů irských chlubí se veřejně českou řečí a děti z ryzé krve českých rodičů, dle našeho veřejného mínění, dovedou pouze česky koktat a připravujeme je již samotní na přerod! Nechci se pouštět do této choulostivé věci, ale mím pouze, že když to dítě rodičů irských se mohlo naučit česky mezi dětmi, že sokolská tělocvična by mohla dokázat alespoň toho, aby naše české děti naučily se plyně mluvit a nenabízela se jim dobrovolně angličtina. — Té mají dost ve škole anglické i na ulici!

Vrat'me se raději k tomu sokolskému kroji! V A. O. S. zvolen výbor na změnu kroje! Proč? By odpovídal dnešním poměrům a přístupný byl mladším členům!

Stává zde smlouva při založení Am. Obce Sok., že nikdo nemá práva měnit kroj, pokud bude stávat jediné jednoty, která by ten onen kroj podržet si chtěla. Přibude nám tedy nepochybně asi kroj třetí, jelikož dle doslechu ona jednota se již přihlásila — totiž, že zůstane při svém kroji původním! V druhé jednotě cvičící členstvo, ponejvíce mladší generace s americkou výchovou, zaslalo do schůze své jednoty resoluci, v níž rozhodně protestuje proti změně kroje a žádá, by jednota postarala se kroj jim při vhodných podmínkách zaopatřit! To ovšem přivedlo staré "Garibaldisty" v úžas, jelikož vždy jimi tvrzeno, že ta naše mládež se za červenou košili stydí, a že podobná resoluce jest nemístnou v době, kdy chtějí pro ně vynalézt nějaké to americké "khaki". Ostatně vyřešení otázky stejnokroje prospěje věci naší, at' již jest to tak nebo onak, třeba by i přibyl nám ten stejnokroj třetí, "oficiální". Hlavní věcí jest, by Sokolstvo při sletu objevilo se v celé své síle a nespolehalo se, že průvod sokolský vyplní jiné spolky národní!

Jaro Dvořáček:

Vzdělání je moc.

Nevědomost jest příčinou špatných činů. "Pane, odpusť jim, neb nevědí, co činí." Člověk nevědomý jest nástrojem cizí autority, jedná tak, jak by nejednal, kdyby věděl. Má o věcech nesprávný názor, dá se ovládat cizím míněním, "vyje s majoritou", jak napsal Machar; je otrokem pověr náboženských, politických neb společenských, neuplatňuje se jako platný člen společnosti uvědomělé. Nemůže býti svobodný, neboť nezná svých práv a povinností; jest zmitán světem, naráží své jednání na kopyto lidí, kteří často z nesvědomitosti využívají jeho nevědomosti ke svému prospěchu. Potřebuje vždy někoho, kdo by za něho

myslel a jednal, a nemá záruky, že má co činiti s prostředníky spolehlivými; často draze platí svůj život.

Člověk, požívající vzdělání v zájmu pravdy a pokroku, rozeznává, co je v jeho moci a co nikoliv, co je mu užitečno a co mu škodí. "Ne cizí myšlenkou, jen svou se říd!" (Pythagoras.) Pátrajíce po pravdě, poznávají radost z tvoření věcí nových, a dovedou-li moci odtud plynoucí využít ke blahu druhých, prožívají rozkoš, pomáhají budovati národ nový, šťastný a silný v přítomnosti i budoucnosti, svým životem ukazují svobodu, neboť dokazují, že mají v moci své vášně a pudy.

Herbert Spencer stanoví tři podmínky výchovy lidí: vychování rozumové, mravní a tělesné. Než kdo začne budovati svůj život, necht' dobře uváží, jak zařídí své jednání za daných poměrů, jak bude vyvíjeti své tělo, řídit svého ducha, jakým způsobem bude své schopnosti uplatňovati jako občan, kterak bude vychovávat rodinu a využije svých schopností k největšímu prospěchu svému i jiných — jak žiti dokonale.

REVOLUČNÍ PŮSOBNÍ MASARYKOVO V AMERICE.

Rok 1918. Dvě mohutné ohnivé fronty přepínají válčící Evropu. Východní zmlkla mírem Brest-Litevským, aby tím více ožila druhá.

Jaro vidí gigantické náporů germánské ve Francii. Znovu a znovu valí se vojenská, železná mašina německá, aby soustředěnou kanonádou, otravnými plyny, bombardováním létadly zdrtila spojeneckou frontu ve Francii. I samo město světla nad Sekvanou, ztichlé a zasmušené čtvrtým rokem hrůzy a utrpení, obšťelováno je monstrem, obrovským dalekonosným dělem. Za noci přilétají Zeppelinové . . .

Francie se chvěje, krvácí, ale bije se i odolává. Vojska všech národů a ras umírají na její půdě. Zatím dole, na jihu, zní malé garnisony českým velením a zpěvem. Tam kdesi, blíže rodného kraje Cyrana z Bergeracu . . . To československé legie jsou . . .

Třetina těchto dobrovolných bojovníků svobody přišla ze zámoří, odkud nyní chodí i nepřetržitě transporty amerického vojska. S nimi přichází ovšem i americké sebevědomí, odvaha, zdravý optimismus . . . Hoši "khaki" zdatní a čilí, jdou se bití, ne, poraziti Němce a to brzy, o Vánocích, chtějí býti zase doma. Za nimi stojí jich stomilionový národ, žijící jedině myšlenkou brzkého a rychlého ukončení strašlivého krveprolívání ve starém světě.

Podivný to národ, který, odváděn do armády, mluví 48 různými jazyky a ovšem i anglicky. Národ, v němž hrstku milionovou tvoří i naši krajané, američtí Čechoslováci.

Oni již dříve, než druhá jich domovina, jsou ve válce s centrálními mocnostmi. Od nejzazších počátků války projevují svůj dávný již odpor proti Habsburkům, sledují pečlivě všechno dění doma, organizují se, sbírají fondy na politickou akci, v počátcích sice mnozí dosti nedůvěřiví, ale když znáno bylo, že zahraniční hnutí vede prof. Masaryk, stojí valnou většinou úplně a oddaně za ním.

Jejich revoluční akce roste s dobou. Organizují se ve všenárodních sdruženích. Financují všechnu revoluční činnost v Evropě, zpracovávají tiskem a nejrozličnějšími způsoby prováděnou propagandou americké veřejné mínění a svádějí urputné, houževnaté boje s

vlivy nepřátelskými. Posléze posílají své syny do kanadské, americké i československé armády ve Francii.

Bojují neúnavně, s nesmírnou obětavostí za svobodu svého hynoucího národa. Jsou v nich tradice národního odporu protiněmeckého, zoceleného volným, nespoutaným duchem Ameriky. Vůdce mají, v jehož poctivost a opravdovost neochvějně věří, jehož veliká osobnost dovedla jim dáti určitou, byt' i dalekou směrnicí národního osvobození.

V roce 1918 jejich veliká práce osvobozovací vrcholí . . . I za mořem proniká jméno "Čechoslovák". Amerika pak, vrhající statisíce svých vojinů na bojiště Evropy, obrací svůj podrobnější zřetel ku protivníkům, centrálním mocnostem. Propaganda naše je pohotově a stále a stále informuje a dokazuje nutnost rozbití Rakouska.

Do toho horečného, válkou překypujícího života přichází v květnu 1918 prof. Masaryk. Československé Chicago připravilo mu první, velikolepé uvítání, které svým důstojným průběhem vzbudilo veliký ohlas i v americkém tisku a nejširší veřejnosti.

Masaryk přišel ze Sibíře a skutečně v pravý čas. Postavil se rázem v čelo revolučního hnutí amerických krajanů. Měl půdu náležitě připravenou. Amerika, i ta americká, zajímá se horečně o naše osudy. Jde jí v nesčetných versích historie našeho odboje, našich dobrovolnických armád, zvláště pak pohnuté vzrušující zvěsti o tažení našich z Ukrajiny, Sibíři na Vladivostok.

Amerika vidí i také uznává v nás posléze spojení, válčícího po jejím boku na třech frontách a usilujícího opravdově o zničení německé centrální Evropy.

Masaryk usazuje se po návštěvě několika větších středisk československých v sídle americké vlády ve Washingtonu. Žije tam opět jedině práci, využitkovávající každou minutu. Navazuje četné a důležité styky s předními kruhy politickými, vládními. Nezapomíná nikterak na sibiřskou naši armádu a podepisuje první státní půjčku, použitou k jejímu vystrojení. Vliv jeho veliké osobnosti proniká daleko a stává se informátorem i samotného Wilsona. Velice účinným způsobem působí na veřejné mínění Ameriky i svými přednáškami. Mluví úsečnou angličtinou, v níž železná logika jeho slov vystupuje tím pronikavěji. Vzpomíná pak i před americkým publikem demokratičností našeho revolučního hnutí, vyzdvihuje obět' dobrovolců-vojáků a objasňuje mravní důvody našeho protirakouského Odboje.

Letní měsíce 1918 zastihují Masaryka v úsilovném sledování událostí v Evropě i Sibíři. Osud tamějších našich vojsk leží mu opravdově na srdci, zatím co diplomaticky úplně ovládá důsledky měnící se válečné situace ve Francii.

Armády spojenců s mohutným přispěním Ameriky, obrací německý příval a tisknou jej zpět. Biji se ve Francii též i naše legie. Centrální mocnosti, Rakousko pak obzvláště, blíží se ku konci. Nabízí proto Americe mír jako poslední východisko z nejkrajnější nouze. Masaryk ale bdí a paralyzuje tuto poslední rakouskou nepoctivost historickým prohlášením československé neodvislosti, vydaným ve Washingtonu 18. října 1918.

Deklarace tato rozšířena americkým i našim tiskem mluví lapidárními větami o našich historických i mravních právech na naši svobodu, prohlašuje Habsburky za zbavena vlády nad Čechoslováky a nečrtává hlavní ústavní zásady republiky Československé.

Rozhodný ton této deklarace i patrný vliv pronikavé osobnosti Masarykovy odráží se pak také zře-

telně ve Wilsonově notě ze dne 19. října 1918, kterou odmítá naprosto jednati s Rakousko-Uherskem na podkladě pouze autonomie pro jeho národy, poněvadž prý zatím Spojené Státy uznaly spojení revolučních Čechoslováků.

Byl to politický úspěch prvního řádu, neboť ještě ve známých 14 bodech Wilsonových z ledna 1918 mluví se pouze o autonomii pro malé národy v rámci Rakousko-Uherska.

Nebylo divu, že v ono sychravé sobotní ráno 19. října 1918 čte se námi po celé oblasti Spojených Států prohlášení československé nezávislosti se značným pohnutím a pocitem hluboké vděčnosti k tvůrci svobodné republiky Československé. Poledníky pak, o několik hodin později, přináší Wilsonovu notu. Chce se křičet radostí nad tím požehnaným dnem, který přinesl konec útisků, poníženi a současně i počátek svobody nového života. A to i nám, kdož domova jsme vlastně — tak daleko.

Pak je Masarykovu pobytu v Americe již na mále. Súčastnil se ale ještě horlivě organisování "Unie střeoevropské", jsa jejím předsedou. Lze v tom viděti státnickou jeho prozíravost, která předpokládala budoucí značné nesnáze v úpravě střední Evropy. Koncem listopadu 1918 odjíždí do Evropy již jako první prezident republiky Československé.

Veliký člověk, demokrat, státník poctivý, prozíravý a správně vše hodnotící, skutečný vůdce svého národa, imponující hluboce i kritické, střízlivě nazírající intelektuelní Americe. Tak jeví se nám za svého působení za mořem a připomíná mimoděk obdobu velikého amerického demokrata, osvoboditele otroků presidenta Lincolna i strašnou přimostí, stručností svých projevů. Hluboká úcta Ameriky a vroucí opravdová láska československých emigrantů provázela ho na cestě do Evropy.

Byl i je jím Masarykem, osvoboditelem rodné země. A oni jsou do té míry již Američany, aby vážili si svobody více, nežli života. —

Boh. Klír.

Dr. Antonín Mueller:

O ÚSPĚCHU.

Jaké to čarovné — magické slovo: úspěch. Žel, snad to nejdůležitější v našem snažení a konání. Krátké jenom slovo, ale kouzlo jeho účinkuje bez výjimky snad na veškeré vrstvy lidí. Všecky cíle, ať jakékoli práce koncentrují se k úspěchu. Již ve školách bývá drobným dítkám, i těm největším poukazováno na osobnosti, které měli nějaký úspěch, ať již v politice, industrii neb v obchodě a vědě. Dále články novinářské se rády zabývají takovými úspěšnými, takovými miláčky štěstěny a reklamují jejich počínání a materiální úspěch jako ideál, po kterém by měl se každý snažiti se jeho síla stačí. Ti úspěšní jsou nám za příklad podávání a odporučování jako zářící hvězdy. Každý o nich mluví, každý se s nimi obírá a přáteli i o radu se jich táže. Jich náhledy platí za směrodatné, každé jejich promluvené slovo má svojí váhu, své místo. To neplatí pouze o jednotlivcích, ale i celých massách lidí, kteří se těm úspěšným div neklaní. Oni jsou v popředí každého hnutí, řídí obecné mínění, a chce-li někdo v něčem vyniknouti, hledí si nejprve vliv těchto lidiček získati a přízeň zajistiti.

Úspěšní platí také za moudré a prozíravé, oni obyčejně mají dosti odvahy o všem svůj konečný úsudek vysloviti, všecko posuzovati. Ale nejenom v obchodě

jest jejich úsudek směrodatný, ale i v politice, umění, vědě, národohospodářství a vůbec ve všech možných odvětvích, kdykoliv jsou o posouzení a kritiku tázáni. Co o tom myslí? Jak to neb ono se vyvine atd. Někdy stačí pokrčení ramen, neb dvojsmyslné "hm", aby někdo ve svém úmyslu byl zvyklán, zastrašen. Čím jest tato autorita v životě úspěšnější, tím více znamená, smí mluvíti o věcech, kterým rozumí a i o těch, o kterých ví, jako koza o petrželi. Nemají ale jen vážnost, ale i moc, mnohý se dá ovládati takovou představou — obraznou autoritou a hledí se alespoň v úctivé vzdálenosti k ní přihlížeti. A tak se žel, děje často od posledního dělníka až do kruhů vládnoucích.

Není se tedy čemu diviti, že snaha po úspěších tak do některých lidí pronikla, že vlastně tvoří jejich druhou přirozenost. Ten, který se nemůže alespoň nějakým úspěchem ve svých podnicích vykáhati, platí dnes za hlupáka a neschopného, nemá nikde žádný vliv a na veřejnosti je velikou nulou. Proto osobnímu úspěchu jest vše ostatní bez milosti obětováno, vše ostatní musí ustoupiti. Tím bažením po úspěchu, kdy platí heslo: účel světí prostředky, mnohý z té pravé cesty zbloudí a poslouží si časem něčím, co se se zákonem lidské morálky nesrovnává."

Každý, jemuž úspěch jest jediným cílem, nesmí bráti ohled na nic a na nikoho, vše, co mu v cestě překáží, bez milosti odstraniti, neb zašlápnouti, a význam slova "útrpnost" úplně zapomenouti. Nic není pro něho posvátným, on počítá jen s centy a dolary. Peníze jsou u něho vším, číslice mluví a ostatní lidé jsou zde jen proto, aby je ku svým snahám do krve využítkoval. Stoupání a klesání kursu jsou jeho četbou, náboženstvím, "dělání" peněz uměním, jeho věda pak pozůstává ve vymýšlení plánů, jak by ještě více vytěžil a cinkání peněz nejmilejší hudbou . . .

Všecky dobré vlastnosti bývají u člověka honbou po úspěších a zbohatnutí utlumeny, jej zajímá pouze to, v čem jsou peníze k vydělávání; stává se individualistou a sdružuje se s jinými lidmi jen proto, aby mohl rychleji a snáze úspěchu dosáhnouti. Přátelství a bratrství jsou pro něho španělskou vesnicí a vůbec se k nim hlásiti nechce, neboť by mu často v cestě stály. Zásady, ty teprve žádné nemá a když se o nějakou skutečně dobrou věc zajímá, můžete býti ujištěni, že zároveň z toho něco pro sebe počítá. Vidí-li ale prospěch na protivné straně, napne veškerou sílu svojí, aby to zničil, proč třeba před nedávnem a jak — horoval a čeho se zastával.

Taková snažení a touha po hmotném úspěchu jsou zkázou lidské společnosti. Nemohla by tato honba, toto snažení po úspěších převedeny býti na jiné koleje? Nemohl by se tento úspěch dle toho odhadnouti, mnoho-li dobra ten neb onen pro lidstvo učinil? Nebylo by lépe palmu úspěchu tomu presentovati, který se snaží, aby svět lepším byl, aby lidstvo šťastnější a spokojenější žiti mohlo? Oč pak by bylo více lidí opravdu šlechetných a oč příjemnější by ten život plynul. Místo závidění, hněvu a nepřátelství, nastala by pak láska k bližnímu, přátelství a opravdové bratrství. Na místě honby po materialismu nastoupila by snaha po ideálním, morálním a vznešeném úspěchu a to by pak byla ta pravá civilizace.

Tyto krásné zásady hlásali Fuegner a Tyrš a naše jednoty resp. jejich vzdělávací odbory mají vhodnou příležitost v nich svůj dorost, příští generaci vychovávatí . . .

Není žel úspěch jako úspěch. Mnohdy jest to jen pouhé prospěchářství.

ENGLISH SECTION.

WHAT 'GYM' DO YOU BELONG TO?

We hear this question so frequently at our annual district exhibitions where the girls, boys, women and men from all the units, meet. We give the name of our unit; opinions are exchanged as to its standing. Many times you overhear unpleasant remarks about this or that unit, and there is a general coolness which certainly would not exist if we understood the principles of the Sokol Organization and its foundation — BROTHERLY LOVE. We are all one big body — this body has a committee which issues instructions to the district committees, and these in turn to our teachers — you will be surprised to find what little difference there is in the methods used to teach, should you visit all the units. We cannot, however, all attend the same gymnasium, or belong to the same unit, so we join the most convenient one. Let's mingle among our fellow members a little more when we meet again instead of "sticking in a bunch". We still then look forward with pleasure to meeting our brothers and sisters of the different units at each exhibition; happenings since we last met will be exchanged and altogether we will go home with a fresh fund of energy and remembrances of newly acquired friends whom we will look forward to meeting again!

Milada Prchalová.

OUR TASK, AIM AND GOAL.

(Continued.)

This shall be our spirit and endeavor, the material wants and other deficiencies cannot and must not form an obstacle to progress. Where the means are more efficient, let the actual labor reach a little further. In case perhaps elsewhere, or somewhere, or even with our people the short-sighted easiness should consider the boundaries of our country as the boundaries of the whole world, one's efforts must be again towards progress only. *Whatever is done in our branch of environment of things and men elsewhere*, let us know and secure it, not only from books alone—these, we certainly must have and cannot read often enough, not only from the dead letters, *but from the living perceptive*, which will instruct us in everything at once and more thoroughly, notwithstanding the demonstration that the life and organization revealed especially at our public exhibitions, cannot be shown accurately through the means of common printers' ink. And thus, wherever it is possible let us look brightly into

the face of the future, toward a great cause, which as it is of such importance as a call to efficient citizenship, is progressing right along. Therefore it would be absolutely impossible for any of us to remain in idleness.

We have also many tourists in our circles. *Let them remember, too*, the cause of physical training, the cause of Sokols.

If possible, urge them to think of the same *first of all*, search diligently for anything new and observe carefully what is both inspiring and interesting in relation to health, to happiness of body and mind.

If necessary and possible, let the others help them financially. Anything brought home from such and similar expeditions in regard to the apparatus, exercises, tournaments and social co-operation in the different organizations, should be made a subject of discussion in our societies; with good spirit, not admiring and not rejecting either because it is the work of others and of foreign type, but because everything unwholesome should be cast off, and the advantages taken and done in concentration in one focus of the elements in our gymnasiums.

So all the efforts of others should be considered by us from our own and actual observation, and every new movement, tendency and system, should be at least known to us. I do not state at all that our own system should become unsystemized or such, where athletic abuses reached the highwater mark giving us a disorganized mass of all kinds of systems. It is not always sufficient to accept, but to conform everything to our circumstances, vicinity, and our results, and that which should be in contrast to the tendency of the spirit of our organization should even then be repudiated, if there be some inferior and plausible advantages, and these would manifest themselves. And also a special stress should be laid upon the fact, that we will find a greater value in the said "eternal activity" with the proper mental processes so stimulated, than in those things already formulated and simply collected. That we are holding our own free thoughts above the level of ignorance, that it is not absolutely necessary to do everything as we have been accustomed to seeing it done before, a circumstance which will encourage us only to reforms and additional supplements in our own direction, our own system. And this system we certainly have to cultivate in its full purity; the same deserving to be propagated, as we justly can proclaim and can state from our experience. It is therefore self-evident, that our intention is not only to imitate, but to perfect, if possible, the things already found, or that we do not intend to be satisfied with the same things, and on the same basis as others possess them, but would strive to improve upon them,

as much as we can. Our enemies have told the whole world and are still proclaiming that we are the descendants of reactionists and the same honest opponents on the other hand, would like to lay chains upon our ankles, if they could, and then heroically slander us, again and again, that we cannot progress, cannot raise ourselves emfore.

So much as to the individual society and its efforts. But progressing along the ways and lines mentioned above, attaining whatever degree of proficiency, we must always remember, that comparatively nothing would be done for our cause, if each for himself egoistically tried to save as much as possible and hide it before the others.

Each invention, every original idea, must belong to the Sokol's cause in general, to all brethren and all our societies, who have an equal claim upon it. It is true, that the national Union of our gymnastic societies of Sokols could not be organized and was not allowed, because as the official circles of the government are claiming, we were not striving to improve the matters of gymnastics, but had altogether different wishes and endeavors. But beside this Union prohibited to us at the present time, we may have a mutual understanding and an organization of the whole body in spirit at least. But the circumstances since that time changed and the development of our work has been of such a marked character, that it is possible now for us to think even further and attempt more, than we were able to do up to the present. We may agree upon the uniform for the gymnasium work or public exhibition as has been done heretofore; we may seek a co-ordinance in our literature, our works and bookkeeping, our journals and the notes of our instructors, we may have same apparatus, arms, material, and also same technical rules of instruction and contest; we may, to gain knowledge about the work of others, beside the efforts of individuals, offer our strength and means, we may publish greater and better books, which would fully describe not only our system of physical training, but would contain also chapters about our tendency, our purpose, our aim, our organization and technical direction of the association as a whole, public exhibition, tournaments, excursions and celebrations, in short, those which would deal with all the social interests and questions of life of our organization, to secure uniformity in all actions and principles in the education of the members and the people. It is only advisable to see to such a uniformity, because everything, which unites, helps also to strengthen us. We may finally propagate our cause otherwise and make others comprehend the same, through the help of different publications strengthening the Sokol's

education and making the progresses in our branch of cultivation and training the property of all the people. Here we certainly have to know first ourselves and then our wants socially, and individually fight against all ignorance, dullness and different faults of our own, just as well as against all outside obstacles. We may explain through the press the organization of our societies individually, and especially expound the organization and possibility of the Union of the whole cause, preparing ourselves to a still greater and emphatic action in all our societies, bringing them to a broader contest in defending the colors of the Union of all Sokol's organizations, the result of the contest itself being then the best means for recognition and reinforcement of our work in general.

It was already said that our exertion towards development cannot be considered complete *until everyone who is a Bohemian is a Sokol*. Thinking about this matter with a clearer observation and understanding of circumstances, we do still more insist upon the statement made. The love and attention given just to one society would only mean a simple and pure plaything, brief and insufficient; because everything, that has been done in our branch of physical culture and education so far, is downright, the laying of foundations, cultivation of embryonic life for the future evolution. Counting at present in Bohemia, and her sister Moravia, which certainly forms with us an indissoluble body, we had about 12,000 members and brothers; it is really just an insignificant fraction of our nation. There is a substantial difference between the Sokols' societies and other organizations aiming at other purposes. It is not necessary and it is impossible, that everyone should be a member of a singing, industrial or scientific society; BUT THE SOKOLS' CAUSE WHICH GIVES ATTENTION TO ALL THE CALLINGS OF LIFE, ALL PROFESSIONS, AND ALL THE CLASSES OF THE PEOPLE, WITHOUT DISTINCTION, MEANS TEMPORARILY AT LEAST AS MUCH AS THE PHYSICAL AND PARTLY ALSO THE MORAL EDUCATION AND IMPROVEMENT OF THE BRINGING UP THE SAME TO STRENGTH, WHOLE BOHEMIAN AND SLAVIC NATION, BRAVERY, NOBLENESS CAPABLE OF DARING DEEDS OF ADVANCED FORTITUDE, SO THAT IN THE END ALL THE PEOPLE WILL GATHER IN HER CIRCLE. In such a case, the immense and greater part of the people cannot simply remain as spectators. We are not here to be looked upon, our efforts to be assented to, but the whole public has to enter the arena of the contest and alternately to certain years of age, practice also with us for the environment of all. The strength of others, and their ability in training would surely not help us, more solid

toil of the smaller part of the people could not by any means change the results of the contest in general and the public struggle at large. The fragment which would always remain a fragment, certainly could not have a decisive value for the life of a nation. In this matter more than in others, the following statement, so deep and noble, is worth repetition:

"If anything is not known to all the people, no one will know.

What the people did not accomplish, nobody — will!

Whatever was not done by the people, nobody will do!"

That reminds us at the same time of the third bond, mentioned in the introduction, the bond, the union in the whole nation, our position and our task in the midst of that mutual activity and all the innumerable exertions and pains of which the national life is composed. It really would be a subject without end, if we wished to exhaust it completely.

But we want to consider in regard to the national life only the most important conditions connected directly with our cause and as we have stated before favoring the technical part of our work and the one of activity which is the nearest at hand.

Although this activity, here and there, is at stagnation, we may nevertheless say and have said, that the direction of the same notwithstanding the many existing faults, is altogether good and beneficial, and that we are certainly following the right, the most promising way for the benefit of mankind.

And to this let us add and mention the fact, that to be on the way, does not mean, to be at the end of our goal, especially if this aim is more or less remote and many of the more fortunate contestants started towards the same before us. *The constant thought, invigorating and propelling forward, that we are not going into the contest merely ourselves, but that our whole nation has to go through a similar compact, and that upon the result of the same depends the interest, success, and also the whole future of our people, seems to be the most noble one.* In that respect we have our firm opinion and are sure that our position could be easily explained.

ALL THE HISTORY OF ALL CREATION AND ESPECIALLY OF MANKIND REPRESENTS AN ETERNAL STRUGGLE FOR THE BEING AND CONTINUANCE OF EXISTENCE, AND IN THIS STRUGGLE ANYTHING NOT FIT TO LIVE AND OBJECTIONABLE TO THE WHOLE HAS TO SUCCUMB AND PERISH, leaving only the trails and prints of fossils in the individual strata of rocks or in the letters of books, known to us as history. So reads the common law, as the age of ours discovered and plainly named, the valid law, which is

demonstrating itself more and more. It is the inexorable law, as all the other laws of Nature, ruling and governing, or what means about the same in history: the law, which cannot be moved to change with prayers, deceitful words of any blessing or even hereditary rights of any one. Under this law the former old and minute creatures just as well as the mighty monsters, simply perished in the living Nature, not finding in the constant changes of the world the further and favorable conditions of their existence. Under this law the most powerful societies and nations, once the most famous, succumbed. Man, being a part of the common Nature, succumbed at the moment he became old and feeble in the new world; when weakened he did not care to enter resistance with the spirit of eternal action and progress. To these ideas of the new era, established in the meantime over humanity, he succumbed at the end when general and moral ruin of his internal life followed, through circumstances described above. All these give us the proof that none, even the most magnificent Past, but a healthy and active Present, will secure to the nations the guaranty of the Future, that those nations are going backwards if they do not have the ambition of progress and, being degenerate, will die in their own interior so to speak, under the general pressure of events, which remove everything infirm and valueless in the common life. This common life Nature seems to have in view everywhere, just like in any other healthy organization, where the benefit of the whole is worth more and weighs more than the benefit of individual parties and individuals. The "struggle for the being and continuance of existence" is the most supreme law of Nature, signifying nothing else than that those individual parties being repugnant and dangerous to the whole, have to perish completely or undergo certain and perhaps difficult changes for better and more free development of all the remaining parts which are fit and capable of life as an entirety and community persisting and improving.

(To be continued.)

Kde získá člověk duchapřítomnost v nebezpečí, prožil-li čas květu svého ve světnici, na pohovce, ve škamnách školních?—Werner.

Tělocvik není jen k tomu, aby otužil a vzpružil tělo, nýbrž i ducha. Člověk tělesně vycvičený neleká se tak snadno nebezpečenství, nepozbývá ihned myslí, on jest smělý, zmužilý. — Dr. Kodým.

Tělo jest služebníkem ducha, vykonavatelem jeho vůle. A tu pak není stejné, jest-li služebník silný, obratný, zdravý, či jest-li slabý, nemotorný a neudůležitý.—Dr. Kodým.

ZDRAVOTNÍ HLÍDKA

Dr. Antonín Mueller:

NĚCO O POTU A POCENÍ.

(Dokončení.)

Naše dámy si stěžují na přílišné pocení pod paždi. Ovšem, tam jest těch potních dírek a žlázek poměrně nejvíce. Aby si živůtky nepokazily, používají rubbrové pryčkové vložky, to jest ale úplně nesprávné, neboť takové hermetické uzavření jen ještě k většímu pocení dráždí — důkaz nejlepší máme, jak se nám nohy zapotí, máme-li gumové přezůvky delší čas přes naší obuv.

Když již jsou takové vložky nutné, o čemž žádný nepochybujeme, mají býti z nějaké látky jemné, která ten pot do sebe vsakuje a třeba dvakrát denně je obnoviti. Takové vložky lze snadno vyprati a opětně mnohokrát použiti. Letošní móda s těma krátkými rukávy jest velmi praktická, ale některým dámám se nezamlouvá, že jest viděti ty nešťastné chloupky pod paždi a proto je pečlivě přistříhují. To není ale příliš moudré, neboť příroda zrovna tímto chmýřím se postarala, aby v jistých místech našeho těla přímý dotyk pokožky a tření resp. dráždění, které k zánětlivým pochodům vésti může, zamezila. Proto, ctěné dámy, si pamatujte, že příroda nám nedala nic zbytečného — bezúčelného, třeba se to na první pohled tak zdálo.

Někdy objeví se na naší, třeba i jinak nezanícené pokožce, puchýřky hustě vedle sebe zvící špendlíkové hlavičky. Tyto drobné puchýřky obsahují čirou neb bělavou tekutinu. Někdy vypadají jako malé perličky. Nejvíce jich vidíme v krajině trupu. Tyto puchýřky ale nikdy nehnisají, nýbrž zmizí zase pouhým vstřebáním a pokožka se pak sloupá. Onemocnění toto jmenuje se vědecky Sudamen a trvá od několika dní až do více týdnů, dle toho, jaká byla příčina. Často se stává, že jedny puchýřky zasychají, ale nové skupiny se tvoří a v tomto případě může choroba dosti dlouho potrvati. Co příčina se uvádí ucpaní konečných vývodů do povrchu kůže, nejspíše následkem zvýšené teploty. Povšechná skleslost obyčejně chorobu předchází a setkáváme se s ní u onemocnění týfosních-horečných a a zápalných reumatismů. Co se léčby dotýče, třeba nejprve na původní chorobu zřetel bráti. Zevně používá se chladících obkladů, pozůstávajících ze smíšeniny vody, octu a alkoholu, po případě práškování jemným práškem škrobovým.

Jsou osoby, zvláště v prádelnách neb vůbec, kde jest vlhký horký vzduch, pára, které mají na obličej vyražku vařenému sagu podobnou, jsou to cysty potvodů; postiženému nečiní žádné obtíže až na to, že obličej krásu nepřidají. U některých tyto cysty, které se vědecky jmenují hydrocystom, v zimních měsících zmizí, aby se v létě zas téměř pravidelně navrátily.

Ona zrníčka odstraníme nejlépe napichnutím, načež se použije nějaké stahující antiseptické zaprašovací dlo. Nejlépe se je těch výparů vystříhati, ono se to snadno řekne — ale . . . Pro živobytí zas živobytí, praví staré přísloví.

Opakem přílišného pocení jest Anidrosa, která se charakterisuje buď pouze zmenšenou neb úplně zastavenou činností potních žláz. Shledáváme se s ní v některých systematických chorobách, jako i u různých onemocnění kůže vlastních, na př. Ichthyose, kde mimo

nedostatečného pocení i žlázy tukové nepracují, co pak má za následek suchost a neohebnost. — Též některá nervová onemocnění mohou supressu potu dočasně neb trvale působiti.

Léčba pozůstává dle povšechných principů toho neb onoho případu. Tření pokožky, horké neb parní lázně, elektrika a odborně prováděné masáže se odporučují.

Někdy setkáváme se se zvláštní chorobou potních orgánů, kdy pot vycházející na povrch kůže, hned nepříjemně páchne (obyčejně ten nepříjemný zápach dostavuje se teprve až při rozkladu). Množství potu jest obyčejně normální, spíše však větší. Může se omeziti na určité části pouze nebo zachvátí také celou pokožku; nejvíce postižené části jsou nohy a krajiny pod paždi a ústrojí rozplozovacích. Choroba tato jmenuje se odborně Bromidrosis a podobá se hodně Hyperidrose, kde pot ovšem až teprv po rozkladu zapáchá. Příčina této nepříjemné nemoci kožní připisuje se bacteriim.

Co se léčby týče, ta jest stejná jako při Hyperidrose, t. j. obklady stahující, zaprašovací, která obsahují kyselinu borovou a salicylovou. Aplikace diachýlové masti, v zarputilých případech stolný roztok formaldehydu, X paprsky a galvanický proud.

Chromodrosis jest název choroby potních žláz, kde pot jest obyčejně abnormálně ve velkém množství vylučován a při tom různě nepřirozeně zbarven. Onemocnění bývá omezeno na jistou částku kůže a obyčejně červená barva převládá. Choroba není dosud jasně vysvětlena, ale má se za to, že má nějaký neurotický původ. Léčba má býti hlavně na nervy obrácena a lokálně elektrický proud v mnoha případech dobře účinkuje. Též i v tomto případě stahující antiseptické obklady a zaprašovací konají dobré služby. Pravá Chromidrosis jest velice vzácná, spíše se setkáváme častěji s tak zvanou červenou čili pseudochromidrosou, kde pot se barví zprve po svém vystoupení z porů kožních následkem styku s chromotogenousi bakterií, která obyčejně sídlí těsně u kůže kol vlasů pod paždi a částí stydkých. Léčba pozůstává v častém důkladném omývání mýdlem draselnatým a zaprašováním práškem rýžovým, kterému jest přidáno trochu kys. borové. V úporných případech možno zkusiti slabé roztoky sublimátové a resercin.

V mnohých případech, kdy ústroje močové jsou v nepořádku neb nepravidelně pracují, obsahuje pot součástky moče, zvláště uren. Taci nemocní, když na nich pot uschne, mají pokožku plnou bezbarevných neb bílých krystalků. — Stav tento jmenujeme kridrosou.

Souchotináři v pokročilém stavu nebo lidé požívající ne právě již čerstvé ryby, raky atd., mají moč v temnu světelkující následkem přítomnosti fosforu, onemocnění samo pak nazýváme Fosforidrosou.

Pot teplý jest v onemocněních dobrým znamením; pot studený zvláště pak mazlavý ukazuje pokleslost a jest obyčejně spojen s nápadnou bledostí postiženého i malátností.

Jest povšechný náhled, že pocení za velkých paren jest potřebné již proto, poněvadž pot osychající na pokožce mírní teplotu těla.

O, zdraví, budiž požehnáno! Tys nad všechny poklady a zlato, tys to, co povznáší naši duši a otevírá všechny schopnosti její, aby mohla přijati poučení a zamilovati si ctnosti. Kdo má tebe, má jen malé požadavky, a kdo je tak ubohý, že se mu nedostává tebe, tomu nedostává se také všeho ostatního.—Sterne.

VZDĚLÁVACÍ HLÍDKA

JINDŘICH FUEGNER.

Vzpomínáme-li významných osob svých i cizích dějin, činíme tak pro jejich činnost, pro jejich dílo. Jsou to pak básníci, malíři, sochaři, stavitelé, hudebníci, politici, vojevůdci, vynálezci a učenci, jejichž dílo je odlučitelno od jejich bytosti, neboť trvá i když oni již zanikli. Zapomíná se při tom, že nejobtížnějším a největším úkolem člověka jest vlastní jeho život a že ti, kdož na něm neúnavně pracují, dali příklad světu, vykonali začasť mnohem více, než ti, kterých tak často se vzpomíná a kteří se oslavují. Na lidi, kteří ze života svého učinili opravdu dílo ušlechtilé a měli tak pronikavý vliv na celou svoji generaci zpravidla se zapomíná, nebo přichází se do rozpaků, má-li se říci, čím vynikali nad všední prostřednost.

Jedním z těch málo jedinců, jichž život byl dokonalým příkladem, byl Jindřich Fuegner. A přece, ač jmenován byl vždy jako zakladatel Sokolstva, nebyly dlouho zásluhy jeho dostatečně oceňovány. Stávalo se tak tím, že Fuegner stál u kolébky Sokolstva vedle Tyrše, tohoto geniálního tvůrce a organizátora, jako příklad uskutečnění a praktického provedení všech zásad sokolských v životě soukromém i veřejném. Dnes však jsou již zásluhy Fuegnerovy náležitě oceňovány, dnes již se pochopuje, že zářivý příklad Fuegnerův jako praktické zosobnění ideí sokolských je stejně velkým dílem jako podstata Sokolství a jeho organizace, které Sokolstvu dal Tyrš.

Jindřich Fuegner narodil se 10. září 1822 v pražské obchodnické rodině, která jako většina tehdejšího měšťanstva byla německá. Jeho školní vzdělání bylo dosti chabé. Vyučil se v koloniálním obchodě, procestoval téměř celou Evropu a v r. 1846 převzal vedení otcova závodu.

Vnitřní vývoj Fuegnerův pokračuje však dále. Fuegner počíná se svým sebevzděláním a tu duch jeho roste měrou neobyčejnou. Studuje hvězdářství, počítářství, pěstuje hudbu zejména na varhanách a pianě, sleduje písemnictví staré i nové a tak stává se vlastní úsilivou prací záhy jedním z nejvzdělanějších, upřímně pokrokových a svobodomyšlných lidí v Praze, vynikaje vzděláním, rozhledem a znalostmi vysoko nad své prostředí.

V roce 1854 vzdal se Fuegner vedení otcovského závodu a převzal hlavní zastupitelství italské pojišťovací společnosti. Fuegner nabývá nejen značného jmění, ale i popularity.

V roce 1850 stává se s Jindřichem Fuegnerem největší životní změna. Mění se totiž z lhostejného, polovičnického Němce v rozhodného českého vlastence. Bylo to hlavně ideální citění Fuegnerovo pro právo a spravedlnost, jež přivedlo jej do tábora vlastenců českých.

V témže roce sešel se Fuegner s Tyršem v krásném zákoutí šumavském, oba mužové se poznali a uzavřeli pevné přátelství. Tyrš získal Fuegnera pro myšlenku sokolskou. Na památné první schůzi mateřské jednoty pražské 16. února 1862 na návrh Tyršův a vřelého jeho doporučení zvolen byl Fuegner prvním starostou.

Volba tato byla neobyčejně šťastnou. Světový rozhled Fuegnerův, jeho duch mocně a vroucně vzpjatý po ideálu práva a svobody, nadšené, přesvědčené vy-

znání i plnění zásad rovnosti všech lidí, hluboký cit pro krásno a ušlechtilost, veliká vzdělanost, znalost skoro celé Evropy — to vše povznášelo Fuegnera vysoko nad tehdejší průměr. Vyšinu se sám vlastním přičiněním, dovedl oceniti význam hnutí, jež probudilo tak čilý a prudký život v národě napolo ubitém. Krásná a výstižná jsou slova, jež o Fuegnerovi řekl Dr. Ed. Grégr: "Pokrok k dokonalosti — to byla jeho víra, svoboda všech světa národů — to byla jeho naděje, vlast a národ český — to byla jeho láska.

Fuegner patřil Sokolstvu cele hned od první chvíle tohoto mladého hnutí. On byl pořadatelem prvních schůzek členských, on vnesl do Sokolstva ducha pravé demokracie, k jeho návrhu zavedeno tykáni, což bylo v jeho době činem přímo revolučním, k jeho popudu pořádaný první šibřinky, z jeho prostředků pořizováno nářadí tělocvičné. On to byl, který celé své jmění věnoval ke zbudování tělocvičny Sokola Pražského, když nikde útulku nalézt nemohl. To jsou činy vnější, všeobecně známé. Kolik však obětoval na různé podpory jednotlivcům, co tajně rozdál ku podpoře nemajetných bratří, aby jim umožnil účast na podnikcích spolkových, to zůstane navždy skryto. Jako starosta účastnil se Fuegner všech podniků Sokola a přítomen byl i každému cvičení, dáváje tak vzor řádného plnění povinností spolkových. Všeho účastnil se živě a vřelě v přesvědčení, že Sokolem nejlépe slouží svému národu a vlasti.

Bezmeznou svojí obětavostí vyčerpал Fuegner své jmění až na dno. Když po vzdání se zastupitelstva pojišťovny zůstal soukromníkem, počaly se u něj ozývat starosti nebývalé, nedostatek hmotný, jehož byl dosud nepoznal. K dovršení utrpení roz nemohl se na podzim r. 1865 a dne 15. listopadu toho roku náhlá smrt ukončila záslužný život Fuegnerův ve věku 43 let.

Fuegner zemřel v náručí Tyršově, jenž pak napsal: "Citili jsme v té chvíli žalně posvátně, že to ztráta bez náhrady možné, že skončil ten, který nás všechny v nadšení nevyšlovném k věci naší poutal, že zemřel Čech, jehož nikdo ve vroucí účinné práci národní nedostihnul, že zemřel člověk, jenž lidskou hodnotou svou vše, co kdokoliv z nás šlechtěného byl seznal, způsobem neporovnatelným překonal."

Fuegner zůstává ne vedle Tyrše, ale přímo s ním zakladatelem Sokolstva, neboť dal Sokolstvu více než svůj statek, on dal jemu všechny plody celého svého životního snažení, dal mu ideální vzor, že Sokolství žilo, stává se nejkrásnějším smyslem a účelem života českého člověka.

PAMÁTNÉ DNY V ŘÍJNU.

Na den 11. října připadá stoleté výročí smrti Jana Žižky z Trocnova, geniálního a nepřemožitelného vůdce českého lidu husitského. Zemřel u Přibyslavi r. 1424.

Dne 28. října — výročí prohlášení československé samostatnosti v r. 1918.

Jednoty, vzpomeňte těchto výročí důstojným způsobem.

Teprve ve společnosti pociťuje člověk, čím jest, teprve zde stává se tím, čím býti může.

Th. Carlyle.

Spolky s dvojím účelem líbí se mi tak málo, jako řemeslník s dvojím řemeslem. Není pak ničím pořádné.

M. Tyrš.

KOUTEK DOPISOVATELSKÝ

Los Angeles, Cal., v červenci 1924.

Po delším čase podávám zprávu o činnosti naší jednoty. Ruch a život v naší tělocvičně se stále udržuje, ba řekla bych, že ho přibývá. Cvičí 15 sester a průměrná návštěva cvičících 13. Chut' k práci a zájem jest u sester velmi dobrý, jen aby neochaboval a čím dále se sesiloval. Letošní Sokolské Šibřinky pořádné 2. února pod názvem "Cikánský tábor". Bratři a sestry v cikánských úborech provedli tance, nacvičené brem. J. Křížem, což při velké návštěvě velice se líbilo. Dne 12. dubna pořádná taneční zábava "Leap Year Dance" s dobrým výsledkem. Dne 26. dubna přispěli jsme naší účasti na zábavě, pořádné Jihoslovanským Sokolem. Při programu provedena prostná a lehká skupinová cvičení, zač nám byli bři. Jihoslovane velice povděční. Dne 30. května pořádný koncert, řízený brem. Nečesaným a brem. J. Veselým za hojně účasti obecnstva. Po bohatě vybraném hudebním programu následovalo několik solových výstupů. Též se uplatnil náš Zábavní odbor sehráním frašky "Mlsota", kterou se obecnstvo velice rozveselilo. Po ukončení programu byla taneční zábava. Finanční zpráva uspokojivá.

V minulé schůzi Sboru Sokolek Los Angeles 12. června byl zorganizován Vzdělávací odbor, jenž svoji první schůzi konal 30. června za přítomnosti všech členů. Jednáno o nejbližší přednášce, kterou si vzal na starost br. Stehlík: "Životopis Mistra Jana Husa" při schůzi bratrů dne 12. července. Konány krátké proslavy ve cvičení před šikem neb ve schůzi o našich českých velikánech a základních zásadách sokolských vzdělavatelů, sestrou J. Jakubšovou pro sestry, brem. Fr. Nečesaným pro bratry.

Na americký památný den 4. července připravili jsme veřejné cvičení, spojené s taneční zábavou za spoluúčinkování Jihoslov. Sokola. Pořad zahájili bratři prostným cvičením, po nich cvičili prostná bři. Jihoslovane. Dále předvedlo 15 sester prostná ze VII. všesokolského sletu v Praze, načež následovala prostná mužů s tyčemi. Poslední číslo provedli bři. Jihoslovane a to cvičení na bradlech, jež skutečně zasluhovalo pochvaly. Celý cvičební pořad přijat byl hluchým potleskem a plným uspokojením diváků. Jsme vřelým díkem zavázáni našemu cvičiteli bru. Janu Havlinovi za jeho námahu i trpělivost a břím. Jihoslovane za jejich příspěvi při vyplnění pořadu, jež oplatíme tou samou měrou na jejich veřejném cvičení, které budou pořádati 19. července. Sestry, přejeme si jistě, aby cvičení to vydařilo se tak jako naše poslední. Doufám proto, že budete konati svoji povinnost a každá budete v čas na svém místě.

Ni zisk, ni slávu, jen sestersky po právu!

Jaká slast Sokolkou být a národ svůj—svůj jazyk ctít!

Na zdar!

Tonča Jakubšová ml.

St. Louis, Mo., 20. srpna 1924.

Byla to zajisté milá chvíle pro všechny naše sestry a bratry když zavítal v náš kruh v neděli 17. srpna br. Joža Havránek a s ním společně šest jiných bratrů od Slávského Sokola z Cicera v čele se svým starostou bratrem Blažkem a bývalým našim dobrým pracovníkem na poli sokolském bratrem Johnem. Při-

šli se podívat do našeho letního tábořiště, by byli svědky té bratrské práce, která se tam koná, totiž stavění klubovny a zvelebování celého pozemku. Br. Havránek měl přednášku a po řeči jeho br. Blažek též za jednotu Sokola Slávského srdečnými slovy k nám promluvil.

Milí bratři! Věřte, že jako hojivý balsám vlévala se ta vaše krásná slova do našich srdcí, vše co nás tíží jako by z nás spadlo a my povzbuzeni ještě více k další práci, která nás ještě očekává, jsme dnes pevněji odhodláni ji vykonati. A vy drazí bratři Sokola Slávského, kteří, jak nám již dlouho vědomo, jste vždy k naší jednotě lnuli pravou láskou bratrskou, jež zajistí i nám byla vždy oplácena, neb většina našich bratrů, kteří se od nás do Chicaga odstěhovali, se stali vašimi členy, děkujeme vám za vaši dalekou cestu, kterou jste vykonali, jak váš starosta nám pravil, ne, za nějakým výletem neb slavností, ale by jste byli svědky poctivě sokolské práce. Přijeli jste, by jste nás

Členové Sokola Slávského na návštěvě v St. Louisu.

potěšili, by jste nám ukázali, že jste s námi a že my jsme vaši. Přejeme zdar vašemu velikému projektu, který máte nyní v plánu, vystavění krásného sokolského chrámu, který bude zajisté nejen vaší chloubou, ale celého Amerického Sokolstva a budeme vždy hleděti na vás co dobrý příklad nežistné práce a obětavosti sokolské. Na zdar!

Předčasnou smrtí odvolána z našich řad sestra Kateřina Šilhavá v mladém věku 34ti let. Zesnulá sestra byla vždy dobrou pracovníci v kruhu sokolském a nejvíce v Dramatickém odboru, který v ní ztrácí nejen výbornou ochotnici, ale též i dobrého napovědu. Želíme s jejím manželem br. Fr. Šilhavým ztráty její a projevujeme jemu i celé rodině upřímnou soustrast.

Co se týče práce na tábořišti ta pokračuje vesele ku předu. Budova jest již pod střechou a každou neděli jest tam pracovníků, že si padají jeden druhému přes nohy. Každý chce dělati něco. Věru, jest to radost na ty bratry hleděti a nelze se jim ani diviti, že se tak činí neb teprve nyní možno pozorovati, jak krásná ta naše klubovna bude. Něco co zde doposud Češi neměli. Proto ta nálada a ta obětavost. Někteří bratři nevynechali ještě ani jedné neděle od měsíce dubna. Svoji práci doma zanedbávají, celý týden těž-

ce pracuji v dílnách a v neděli namísto odpočinku jdou dělati opět, zadarmo a dvakrát tolik, co v dílnách. Bratři! Dík vám, neb vy jste touto obětavostí, tímto příkladem postavili jednotu morálně na stupeň nejvyšší. Avšak, sestry a bratři, čeká nás ještě jiná a veliká práce v tomto roce. Příštím jarem oslaveno bude jubileum 60tiletého trvání jednoty velikou akademií a veřejným cvičením v tábořišti, kde se musíme ukázat v té největší síle, bychom zdejšímu lidu mohli dokázat, že jsme za těch 60 let neosláblí, ale naopak, že kráčíme ku předu, že jsme na vrcholu své činnosti. V únoru pořádáme bazar ve prospěch tábořiště, na kterém musíme napnouti všechny síly, každý musí pracovat co jeden muž, by setkal se s dobrým úspěchem finančním. Vezměme si co heslo bazaru "5000 čistého výtěžku"! Naplníme tělocvičnu cvičenci, pěvecké odbory novými silami, navštěvujte schůze jednoty, buďte činní v dramatickém odboru, necht' žádný nelení a podá svoji ruku pomocnou, nenechávejte všechnu práci v rukou několika jednotlivců. Čím větší počet členstva bude v práci zaměstnán, tím lépe bude jednota kráčet ku předu a bude se nám radostně a veseleji všem pak pracovat, hrdí na to, že se můžeme sokoly zvat! Pročež ještě jednou, sestry a bratři, s chutí do toho!

Na zdar!

J. Reiner.

V So. Palm Beach, Fla., 22. srpna 1924.

Jsem vzdálen toho ruchu sokolského a národního, s nímž mne pojí jen čtení. Žiji tu jako poustevník, ale ne osamocen, jen obklopen novým světem, skrze nějž ke mně proniká ten český národní a sokolský ruch jako k osamělé v krásné zahradě. Proto neodložím nepřečtený ani jediný papír potlaštěný českým písmem, abych si nepřečetl, co na něm stojí a neuvažoval o tom. Sokol Amer., datovaný 15. srpna se mi dostal do rukou až 21., v kteroužto dobu jej zajisté měli již také i v nejdlehlších částech této země a tu hned první stránka mne zaujala. Br. Havránek tam píše o stejnokroji, což vyvolalo z té staré paměti vzpomínky, jež tuto uvádím na papír.

Nosil jsem oba ty kroje sokolské, hned ten první modrý jsem si pořídil a súčasnil se v něm prvního sletu Nár. Jed. Sokolské, odbývaného v New Yorku. Ale nezdál se mi býti sokolským, neb jsem si do této země přinesl živou upomínku na ty sokoliky v červených garibaldických košilích a opeřených čapkách. Byl jsem ještě studentkem na kutnohorské realce, když tam byl založen Sokol a první veřejné vystoupení jeho v stejnokroji vyvolalo pravou bouři v tamním životě. Ty duše rakušácké hrůzou trnuly, že vláda dovolí takovou provokaci. Nejen mezi panstvem více méně poněmčením, ale i mezi starými vojáky ty rudé košile vyvolaly zděšení. Vždyť oni bojovali pro císaře pána proti Garibaldistům, oblečeným v takové košili a teď se nestydějí jejich spoluobčané vystoupiti v nich na veřejnost.

Žil a působil v Hoře Kutné krátce před tím Karel Havlíček, ale měšťáctvo bylo dosud poněmčené. Všude jen němčina, sbor ostrostřelců měl německé velení, všude jen německé nápisy a kamkoliv člověk vstoupil do obchodu nebo hostince, všude byl osloven po německu. Ku spolku těch pánů Šiců, jak se jim tehdy říkalo, nebyl hned tak každý přijat, tam byla jen ta panská třída a ta si nemohla ani představit, jak by to bylo možné, aby vystoupila na veřejnost s českým velením. A teď se tu najednou vyskytne hlouček lidí v těch nezáviděných garibaldských košilích a za českého velení.

Zkrátka řečeno, Sokol udělal z té poněmčilé Hory Kutné za jediný rok město ryze české. Páni Šicové se rychle seznámili s velením českým a němčina mizela jako jarní sníh. Z Potmeschila se hned stal Potměšil, ze Schantrutschka Šantruček, ba i ten německý Seimann se rázem změnil v českého Zemana. A to vše způsobil ten kroj sokolský, jeho veřejné vystoupení. Ti sokolové kutnohorští konali v těch krojích výlety daleko z města. Prošli četnými vesnicemi, volice vždy směry dva. Jednou cestou šli z města, jinou zase zpět, tak že prošli velký počet vesnic. Když pak v dáli zavzněl třepetavý zvuk té sokolské křídlovky, celá ves byla na nohou a sokolici měli špalír, z nějž zavznivalo jásavé Na zdar!

Šíření se Sokolství takovou rychlostí po vlastech našich zajisté vzbudil hlavně ten kroj. Spočívalo v něm veřejné přiznání se k češtví. Nejen to přistoupení k Sokolu, ale to smýšlení v massách lidových napomáhalo k uvědomění lidu. Kdo mluvil cosi posměšného o těch rudých košilích a o sokolském stejnokroji, dával na jevo rakušácké smýšlení a byl opovrhován. Hlavně obchodníci, aby si nepohněvali odkupníky se rázem počestili.

Tohle je ta hlavní příčina, proč se udržuje ve vlasti ten původní kroj sokolský téměř nezměněn. Proč bychom jej nemohli podržeti také zde? Neparaduj zde po ulicích měst lidé v stejnokrojích více křiklavých než je ten náš sokolský? Nyní pak to jméno Sokol i v americké veřejnosti není tak neznámé jako kdysi bývalo a to je s tím stejnokrojem jaksi srostlé.

Že ten sokolský červený stejnokroj zde není lidem americkým v posměch uváděn, zkusil jsem sám. Bydlel jsem v Chicagu na Bunker ulici a šel v stejnokroji na roh 12. a Halsted, kde jsem čekal na pouliční káru. Obstoupilo mne několik dětí, kdežto lidé velcí mne mijeli téměř bez povšimnutí. Konečně se mne otáže dívka asi 12letá, jsem-li herec. Odpovím, že ano, a ona se mne táže, kde hrají. Pojmenoval jsem jakési divadlo a hned na to vstoupil do káry. Ale ani zde nezbudil můj stejnokroj velikou zvědavost. Přesedl jsem pak na rohu Halsted a 18. ulice na jinou káru, ale ani tu jsem nepozoroval, že by se byli lidé nějak o ten sokolský kroj zajímali.

Jindy zase měl Sokol Slávský výlet do zahrady u Nár. hřbitova, byl u mne v Texasu na návštěvě syn a všichni jsme byli na tom výletu. Jeli jsme na káfé domů před večerem, na ulici Halsted jsme měli přesezení a tu jsem se synem vešel do blízkého salonu. Já šel přímo do zadní části, a když jsme pak vyšli, pravil mi syn, že mne tam ti lidé u nálevny považovali za Bura. Byla tehdy válka Angličanů s Bury, v jižní Africe a byl jsem považován za příslušníka onoho národa, s nímž tehdy Američané jevíli velké sympatie.

Není se tedy co obávat nějakého posměchu, spíše souhlasu americké veřejnosti, pak-li se i krojem přimkneme k Sokolství. Pakliže by někteří Sokolové nechtěli kroj ten přijmouti, dávali by na jevo, že nejsou Sokoly, necht' tedy řady sokolské opustí. Je to památka historická, ten kroj napomohl velice k národnímu uvědomění a kdo by se za něj styděl, dával by na jevo, že není již více Čechem nebo Slovákem. Oděv sice Sokoła nedělá, ale má stejný význam jako různé odznaky spolkové, ano větší, poněvadž představuje národní české probuzení a uvědomění.

Tak na to pohlíží starý Sokol

Jos. Buřata.

ZÁPISY A ZPRÁVY ČINOVNÍKŮ

Z Výkonného Výboru Americké Obce Sokolské.

(Schůze dne 25. srpna 1924.)

Přítomno 28 zástupců. Omluveni: Raisler, Cipra, Kostlán, Dr. Mueller, Doležal, Kostlánová, Šauerová. Hosté přítomni: F. Chmelík, Dr. Štolfa, Továrek. Zápis schůze minulé schválen.

Dopisy: Dotaz jed. Sokolic Schuyler, ohledně členkyně L. Skarky zodpoví jednatel, Těl. Svaz Amer. Sok. oznamuje zvolení dvou zástupců do schůzi Výk. Výboru a to ses. Mil. Prchalovou a St. Matošku. Oba zástupci schůzi přítomni byli uvítáni brem. starostou ku společné práci.

Do svazku A. O. S. za členy se hlásí založené jednoty a sice: Sokol v Penelope, Tex., se 34 členy muž. a Sokol v Kingfisher, Okla., s 31 členy (20 mužů a 11 žen). Obě jednoty zasílají povinné vkladné \$5.00. Vzhledem ku zprávě organisátora Obce o stavu těchto jednot, jakož i projektované cestě bra. starosty do Texasu a Oklahomy, žádosti schváleny a jednoty přijaty. Uvedení provedeno bude brem. starostou při jeho zájezdu, který stanoven pro Texas na 31. srpna a 1. září při veřejném vystoupení jednot texaských v Penelope, kde uvedeny budou jednoty Penelope a Fort Worth, a 7. září pro Oklahomu, kde mají být uvedeny jednoty Sokolic Oklahoma City a Praha a Sokol v Kingfisher. Jednota v Yukon chce vyčkat, až dohotoví novou svou síň. Usnesení toto schváleno na základě dopisů z okruhu texaského i oklahomského.

Jed. Sokol v Los Angeles, Cal., potřebné informace o jich znovupřijetí po 3leté nečinnosti v době válečné, jakož i o právu majetkovém podá jednatel.

Jednotě v Howells, Neb., usneseno posečkat s vyrovnáním poplatků až do jich výroční schůze, ježto nemohou během roku pravidelně schůze konati.

Výbor Okrsku Minnesotského děkuje za udělení mimořádného příspěvku na vzděl. a organizační činnost v obnosu \$150.00 s ujištěním, že peněz těch bude vydatně použito a že možno počítati se vzrůstem o 200 členů do konce tohoto roku se zřízením nových jednot v Hutchinsonu a Glenville.

Přijato pozvání ku slavnosti položení základního kamene pro novou budovu Sokola Oak Park dne 14. září a usneseno, aby celý Výkonný Výbor se dostavil.

Starosta Župy Východní, br. J. Modr vysvětluje, proč nemohly být uveřejňovány zprávy o činnosti Župy v našem orgánu a ujišťuje, že nyní budou pravidelně zasílány i s protokoly, jak se dříve dělo.

Výbor Župy Severo-východní projevuje bratrský dík za práci a námahu náč. bru. Jar. Jelínkovi a cvičiteli bru. F. Chmelíkovi, kteří úspěšně vedli cvičitelský kurs v Clevelandu. K tomu připojuje též starosta jménem Výk. Výboru zasloužené uznání jich práce sokolské na prospěch naší Obce.

Zprávy.—Přijata zpráva jednatele za měsíc srpen, z níž vysvítá, že dle závěrky za uplynulých 8 měsíců bylo přijato celkem \$13,945.70, tudíž do celoročního rozpočtu zbývá ještě příjem za 4 příští měsíce v obnosu \$4,555.00.

Za II. ¼ leti dosud zprávy a povinné poplatky nezaslalo celkem 23 jednot.

Za I. ¼ leti dluhují ještě jednoty: Sokol Fuegner, So Chicago, Lucas, Kans., Malin, Ore., a Howells, Neb., kterážto jednota vyrovná se koncem roku.

Stav členstva, počítaje v to nově přijaté jednoty v Penelope a Kingfisher, vykazuje 7123 mužů a 3,517 žen, celkem 10,640 členů v 98 jednotách.

Finanční záležitost jed. ve Fort Worth, Tex., pokud se týče vyrovnání bývalého odkazu Sok. Obci v obnosu \$1,000.00, vyřízena v tom smyslu, že tamnější řád Z. Č. B. J. zaplatil hotově \$200.00 jednotě Sokol a \$500.00 ponechal si co zálohu na nájem síně. Podrobná smlouva v duplikátu poslána Výk. Výboru a finanční výbor vystaví zrušením noty, kterou chová Nat. Stock Yard Bank, přenos odkazu na nově založenou jednotu Sok. Fort Worth.

Na účet J. Springra v Praze za vzděl. knihovničky vyplaceno \$395.65. Dosud objednalo a zaplatilo tyto velice cenné knihovničky pro činnost vzdělávací celkem 15 jednot.

Za finanční výbor podal zprávu br. Paskovský. Knihy jednatele byly přehlednuty a shledány v úplném pořádku.

Účty povoleny k vyplacení (viz zprávu finanční.)

Br. Dvořák podává zprávu o překladu stanov A. O. S. do angličtiny prof. B. Králem a Příhodou. Překlad byl přehlednut a upraven tak, že může být dán do tisku, kdežto druhá část (stanovy jednot) bude doplněna dle překladu stanov clevelandských. Žádá, aby korektury, hlavně prohlášení zásad, byly ještě jednou přehlednuty znalcem čisté angličtiny. Odkázáno výboru na stanov.

Krojová komise předkládá resoluci k uvážení všem jednotám. Po jejím přečtení poukazuje br. Novák na závaznou smlouvu bývalé Nár. Jed. Sokolské Obce. Br. Dvořák jménem komise zdůrazňuje, že resoluce má být pouze pokusem, zda jednoty by si přály nový kroj, když oba stávající kroje nenacházejí u většiny mladšího členstva pravého pochopení. Důkazem toho jsou v poslední době veřejná naše vystoupení. V živé debatě pro i proti podíleli se bratři: Klepal, Musil, Jelínek, Haller, Paskovský a Prchal, na jehož návrh změněno v resoluci slovo "zrušiti" za slovo "zavěsti."

Na konec debaty resoluce podaná většinou členů komise schválena 16 hlasy, 1 proti, ostatní nehlasovali. Resoluce bude uveřejněna v orgánu a předložena jednotám k odhlasování dle čl. 16., odst. n) stanov A. O. S.

Za Ústř. Vzděl. Odbor podává zprávu br. Černý, která přijata.

Rovněž zpráva náčelníka Tech. Svazu, bra. Jelínka, schválena. Ku této zprávě br. starosta činí dotazy, jež v poslední schůzi za nepřítomnosti náčelníka Svazu byly vyvolány některými členy Výk. Výboru a sice: 1.) Jaké jsou úřední hodiny v kanceláři Tech. Svazu; 2.) jak byl naloženo s penězi ušetřenými za druhého kočov. cvičitele, jehož výlohy jsou zahrnuty v ročním rozpočtu. Br. Jelínek podává vysvětlení k 1.) otázce, že v kanceláři Svazu se úřaduje od 8. hod. ráno do 11. večer a že úřední hodiny byly dříve oznámeny v orgánu. Pokud se týče peněz, určených pro druhého cvičitele, žádá, aby byly prohlédnuty knihy pokladníka Svazu a aby Výk. Výbor pro příště dal své schválení ku použití fondu cvičitelského dle potřeby pro dobro Amer. Sokolstva. Po bližším vysvětlení schváleno.

Br. Havránek podává zprávu o návštěvě jednot v St. Louisu a East St. Louisu, jakož i schůze žen. odboru v St. Louisu v zájmu připojení se Sokolic ku Obci. Zpráva přijata a ses. Štěpánková k ní dosvědčuje, že to hlavně záleží na bratřích jednoty ve všech podob-

ných případech, aby ženy byly připojeny ku Obci v práci společné.

Br. Havránek podává resignaci z úřadu vzdělavatele a organisátora z osobních důvodů, jež podal předsednictvu. Resignace přijata a jelikož proponována jest již dvouměsíční cesta jeho na západ, odkázáno Ústř. Odboru k dalšímu vyřízení s plnou mocí.

Br. Jelínek navrhuje, aby zvolena byla důvěrná komise, která by vyšetřila anonymní dopis jemu zasláný členem V. V. Dopis odevzdá se bru. starostovi, který, uzná-li toho potřebu, ustanoví výbor na vyšetření.

Příjem v srpnu 1924:

Sokol East Islip, příspě. za I. a II. ¼ letí . . . . \$	14.00
Sokol Nová Vlast, Clev., příspě. za I. a II. ¼ l.	176.75
Sokol Owatonna, Minn., příspě. za II. ¼ letí . .	14.25
Sokolice Havlíček-Tyrš, Chi., příspě. za 11. ¼ l.	53.25
Sokol Chicago, příspě. za II. ¼ letí	241.50
Sokol Slávský, Cicero, příspě. za II. ¼ letí . .	326.00
Sokolice Slávské, Cicero, příspě. za II. ¼ letí	83.75
Sokol New York, příspě. za II. ¼ letí	285.00
Sokol Hawthorne, příspě. za II. ¼ letí	26.60
Sokol Berwyn, Ill., příspě. za II. ¼ letí	58.30
Sokol Havlíček, Ennis, Tex., příspě. za II. ¼ l.	18.50
Sokol Havlíček, Ennis, Tex., za vzd. knihov.	5.00
Ant. Chlebuch, Philadelphia, předpl. na S. A.	1.00
Sokol Cedar Rapids, Ia., příspě. za II. ¼ letí	147.50
Sokolice Vlastenky, Schuyler, Neb., příspě. za II. ¼ letí	6.50
Sokol Penelope, Tex., vkladné ku Sok. Obci . .	5.00
Sokol Prague, Okla., za vzděl. knihovnu	5.00
Sokol Prague, Neb., příspě. za II. čtvrtletí . . .	81.75
Sokolice Libuše, Omaha, příspě. za II. ¼ letí	9.75
Sokol Mladočech, Racine, příspě. za II. ¼ letí	37.50
Sokol Kingfisher, Okla., vklad. ku Sok. Obci	5.00
Sokol Manitowoc, Wis., příspě. za I. II. ¼ letí	20.00
Sokol Cleveland, O., příspě. za I. a II. ¼ letí	200.75
Sokol Oakland, Cal., příspě. za II. ¼ letí	12.00
Sokol St. Paul, Minn., příspě. za II. ¼ letí . .	65.00
Sokol Havlíček-Tyrš, Chi., za vzděl. knihovnu	5.00
Sokol Slávský, Cicero, za vzděl. knihovnu . .	5.00
Sokolice Racine, Wis., příspě. za II. ¼ letí . .	14.00
Čes.-Amer. Sokol, Chicago, příspě. za II. ¼ letí	25.00
Sokolice Town of Lake, příspě. za II. ¼ letí	76.75
Sokol Čechie, Chi. doplatek na I. a II. ¼ letí	19.90
Celkem	\$2,045.30

Vydání v srpnu 1924:

Čís. čeku:

78—Lawndale State Bank na účet. J. Springra v Praze za vzděl. knihy v obnosu Kč.	13,179.65 . . . . . \$ 395.65
79—Ústř. Vzděl. Odboru, poštov. na zásilky kněh	10.00
81—na účet Ill. Bell Telephone Co., za 43 dni	8.60
82—Joža Havránek služné vzděl. a organisátora	200.00
83—Řed. Sok. Chicago nájem z úřadovny a sině	23.00
84—Jar. Košar, služné jednatele Výk. Vyb.	200.00
85—Nár. Tiskárna za tisk Sok. Amer. \$403.30, poštov. \$47.80, štočky \$15.05, a 200 závod. diplomů \$9.75, celkem	475.90
86—Joža Havránek za redakci Sok. Amer.	50.00
87—Poštovné a kancel. potřeby pro úřadovnu	7.30

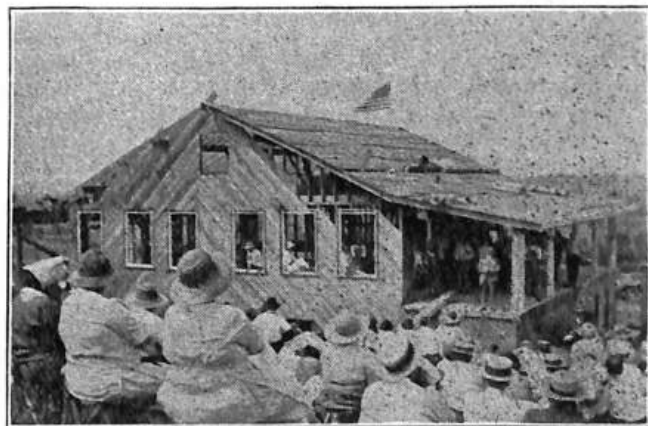
88—Joža Havránek, cestovné do St. Louis a zpět	24.65
Bance za výměnu čeků	.55
Celkem	\$1,395.74

Přehled:

Hotovost z minul. měsíce	\$8,013.27
příjem v srpnu	2,045.30
úrok z bank. vkladu	13.95
Celkem	10,072.52
vydání v srpnu	1,395.74
Zbývá hotovost pokladni	\$8,676.78

Zpráva vzdělavatele A. O. S.

Zájezd do St. Louis a East St. Louis. Ústředni vzdělavací odbor vyslal mne na několik dni do St. Louis a East St. Louis, abych shlédl činnost těchto jednot a vyřídil některé záležitosti organizační a vzdělavací. Při té příležitosti uspořádány v obou jednotách

Sokolský tábor na letním tábořišti Sokola St. Louis.

přednášky na téma: Podstata Sokolství, význam a úkoly Sokolstva v Americe.

V sobotu 16. srpna večer sešlo se členstvo jednoty East St. Louis a četní bratři ze St. Louis v sokolovně a vyslechli pozorně celou přednášku. Po přednášce připraveno bylo pečlivými sestrami účastníkům pohostění. Jednota East St. Louiská je v pěkné činnosti.

V neděli 17. srpna vypravilo se téměř všechno členstvo jednoty St. Louis a mnoho přátel sokolských na letní tábořiště jednoty, ležící asi 23 mile od města v krásné, romantické krajině u Kimrvick, Mo. Tábořiště toto jednota právě s velkým nákladem a příkladnou obětavostí svého členstva nádherně si upravuje. Staví na něm velký spolkový dům, rovná rozsáhlé cvičiště, zařizuje koupaliště a jiné. Veškeru práci vykonávají členové úplně zdarma. Každou neděli pracuje zde 40 až 60 bratří pod vedením odborníka, městského architekta bra. Weinbergra.

I ve zmíněnou neděli bylo v tábořišti jako v úle. Ač nahonem projektován byl jakýsi výlet, přece jen celé dopoledne i odpoledne pilně se pracovalo.

V polední přestávce uspořádán byl sokolský tábor, zahájený starostou jednoty St. Louis brem. Václ. Vimrem v pracovním úboru. Promluvil jsem na shora uvedené téma. Řeč moji vyslechlo 600 až 700 účastníků, kteří malebně se rozsadili na návrší za budovou. Po mně promluvil starosta Sokola Slávského z

Cicera br. Blažek, jenž ve své procitěné řeči blahopřál jednotě St. Louis k jejím podnikům, poukázal na velký projekt své jednoty a vyzvedl důležitost a význam vzájemných návštěv jednot sokolských. Představil ostatní členy Sokola Slávského, kteří s ním přišli jednotu St. Louiskou navštívit. Br. starosta Vimr ukončil pak zdařilý tábor výzvou ku všem účastníkům, aby snahy sokolské podporovali, poukázal na bazár a oslavu 60letého trvání jednoty, kteréžto podniky jednotu připravuje.

Jednota St. Louis může být opravdu hrda na svoje letní tábořiště a spokojena se svou činností. Všichni ti, kdož pochybují o možnosti zdárné činnosti sokolské a národní, měli by se jít podívat do této jednoty, co zmůže nadšení, obětavost a porozumění.

V úterý 19. srpna zúčastnil jsem se schůze ženského odboru "Vlasta," který není posud organizován v Am. Obci Sokolské a jednal jsem se sestrami o této záležitosti.
Joža Havránek.

Zápis

*schůze Ústředního Vzdělávacího Odboru A. O. S.
konané dne 15. srpna 1924.*

Schůzi zahájil a řídil předseda br. Dr. A. Mueller. Přítomni sestry: Kostlánová, Dobiášová, bratři: Košář, Mrkos, Prchal, Havránek, Černý. Zápis poslední schůze schválen.

Dopisy: T. J. Sokol Slovanská Lipa v St. Louis sděluje, že připravila vycházku členskou na svoje letní tábořiště v neděli 13. srpna, při které má vzdělavatel A. O. S. promluvit. Dle dřívějšího rozhodnutí zajede br. Havránek do této jednoty a uspořádá kromě toho v sobotu 16. srpna přednášku v East St. Louis.

Devátý sjezd Slovanské Podp. Jednoty státu Texas děkuje br. Havránkovi za činnost v Texasu a Ústř. Vzděl. odb. za to, že již do státu tohoto vyslal. Vzato na vědomí.

Došly vzdělávací výkazy a objednávky na vzděl. knihovničky od některých jednot.

Br. Benda, redaktor "Sokola" v Praze, žádá o přímého dopisovatele. Pověřen br. Prchal.

Předložen Zpravodaj Ú. V. O., rozvrh vzdělávací činnosti jednot od září do května a pokyny pro vzdělávací činnost župních a okrskových vzdělávacích odborů. Usneseno dáti do tisku a rozeslati.

Dále usneseno, aby vybrány byly důležité články o Sokolstvu ze vzdělávacích příruček a přeloženy do angličtiny, by tak dostalo se poučení o podstatě Sokolství mládeži v jazyce jí srozumitelnějším.

Volba redaktora má se vykonati ve společné schůzi s Redakčním kruhem, která svolána bude na 5. září.

Br. Mrkos jménem T. J. Sokol Oak Park žádá o vyslání řečníka ku slavnosti položení základního kamene k nové sokolovně. Pověřen br. Dr. Mueller.

Vzhledem k tomu, že br. Dr. Štolfa zvolen byl vzdělavatelem župy Střední, usneseno kooptovati jej do Ústředního Vzdělávacího odboru. Rovněž br. Fr. Horlivému budiž oznámeno, že byl do odboru tohoto kooptován.

Vydání:

Služné vzdělavatele za srpen 1924 .....\$200.00
Poštovné na rozesílání knihoven 10.00
Doplatek na vzděl. knihovny z Čech 395.65

Celkem \$605.65

Na zdar!

Frant. Černý, tajemník.

Z TECHNICKÉHO SVAZU A. S.

Zpráva náčelníka Svazu.

Náčelníci žup: Severovýchodní, Západní, Pacifické, slovenských okresů I.,II.,III.,IV.,V. posílají souhlas, aby hlavních závodů směli se účastnit cvičenci 17-tiletí s ohledem na to, že členem T. S. J. S. může být již 16letý a Amer. Obce Sokol. až 18letí, tudíž hranice věku pro závodníky sokolské doporučená Tech. Výboru Svazu a župními i krajovými náčelníky schválena na 17 roků. Toto doporučení předkládá se nyní ke schválení T. S. J. S. a A. O. S. Nesouhlas projevil pouze náčelník župy Východní.

Br. Kos přijatý cvičitel Svazu žádá o potvrzení, že jede učit do Ameriky tělocviku, neboť affidavit nedostačuje. A. O. S. má potvrdit tuto skutečnost a případně má požádat na kompetentních místech o uskutečnění příjezdu bra. Kosa.

Sestra Marie Fořtová ze Schenectady, N. Y., žádá za přijetí do budoucího kursu Svazu celoměsíčního na svoje útraty. (Není námitek, pouze počet mimořádných posluchačů nesmí překročit v návrhu naznačený počet.)

Vzdělavatel Amer. Obce, dle námětu Svazu, aby Vzdělávací odbor úžeji pracoval s Technickým, bude trvale zván na schůze Tech. Výboru Svazu. Zástupci do Vzdělávacího odboru jsou sestry Maňáková a br. Regner. Zástupci do Výkonného Výboru jsou sestry Prchalová a br. Matoška.

Na sjezd zástupců Slov. Tělocvičné Jednoty Sokol a Americké Obce Sokolské a Svazu k jednání o sletu a společných otázkách vysílá se tajemník Dr. Guča a pokladník br. Bedřich Kostlán. Nebude-li některý moci jeti, zastoupí br. Zima nebo br. Matoška.

Zprávy ze žup poslaly slovenské župy; Nitra a Lud. Štúr.

Poslední kurs osmidenní, dle programu sjezdu přijatého, konán byl od 27. července do 3. srpna v St. Charles, Ill., pro župy Střední, Ludevít Štúr a Štefánik (z poslední přijel náčelník na dva dny). Největší účast v kursech docílila (42 žáků). Učili: společný cvičitel br. Chmelík, br. Machovský ze Cedar Rapids, a náčelník Svazu. Výsledek potěšující. Všem kursistům má být dáno osvědčení o návštěvě.

SLET.

Stanoveny dny sletové pro závody i slet, což doporučí se na společné schůzi zástupců obou hlavních těles a Svazu jakož i detaily sletu a přání župy Střední, aby den mládeže konán nebyl.

Na dotaz Č. O. S. v Praze ohledně diplomů nedošla dosud odpověď. Ohledně úpravy hudebních doprovodů ku sletu rovněž ne.

Tajemník Dr. D'úro Guča běře si na starost získat Svazu za pomoci starosty A. O. S. br. Plačka a vlivných členů pro sletové dny Stadion v Grant Parku.

Přecvičení všech cviků závodních provedeno bude ve středu dne 10. září.

Upraven návrh na školy soudců a soudkyň pro budoucí slet a pro všechny župy ve větších městech se sokolskými jednotami.

Členové a členky Tech. Výboru Svazu povinně účastní se školy soudcovské 4. a 5. října 1924 a pomohou pak vyučovat ve školách dle upraveného programu. (Bude uveřejněno).

Ženská komise Svazu vyvíjí slibnou činnost mezi sestrami vedoucími i v župách.

Cvičitel br. Chmelik odjíždí na Západ a Pacifik.

V úřadovně je zvýšena činnost, neboť se rozmnožují a přepisují všechny technické a sletové pokyny i návrhy za vydatné pomoci sestry Vackové.

V Technickém Výboru panuje zvýšená činnost všech členů i dobrá nálada, což rád poznamenávám.

Na zdar!

Jarka Jelínek.

*Zápis řádné schůze Tech. Výboru Svazu,
konané dne 23. července 1924.*

Schůze zahájena brem. Jelínkem za přítomnosti bratrů a sester: Kostlána, Zimy, Jakaba, Vackové, Daňkové, Masarykové, Hovorkové, Matošky, Regnera a Chmelíka. Omluveny ses. Maňáková a br. Húska. Jako hosté přítomni bratři Janec a Roštlpil.

Zápis minulé schůze přijat.

Zpráva tajemníka.

Soutěž na místo cvičitele vypsána v obou orgánech. S ohledem na stálé žádosti o různé listiny bude nutno dát vytisknout: závodní tabulky soudcovské a počítařské. Dochází i žádosti o diplomy.

Přihlášky na kurs došly od župy Střední 19 bratrů, 9 sester, od župy L. Štúr 6 bratrů, 9 sester, a od župy Dr. M. Štefánikovy žádné, ačkoliv se tam psalo třikrát. Vyslány pokyny pro účastníky kursu.

Knihovna došla v pořádku, ale účty dosud ne.

Přijato 42 dopisů. Odesláno 69.

Zpráva přijata.

Zpráva náčelníka přijata. (Viz uveřejnění v Sokole Americkém a Slovenském Sokole čís. 6.)

Jmenován výbor na přehlednutí knih účtovního a pokladníka. Výbor se skládá z bratrů Regnera, Jakuba a ses. Hovorkové. Běžné účty poukázány k výplatě.

Zpráva knihovníka:

Zásilka knih došla z Čech. Účet na \$53.81 za dopravu vyplacen Galagher & Asher Co.

Br. Chmelik podává zprávu o své činnosti na východě. Vzata na vědomí.

Dána dovolená br. Chmelíkovi na čtrnáct dní po ukončení kursu v St. Charles, Ill. Koncem srpna odebere se na jih a do župy pacifické. Na zpáteční cestě zastaví se v župě západní a vrátí se do středu kolem února.

Na kursu pořádaném pro Střední Ameriku působit budou jako cvičitelé bratři: Jelínek, Chmelik a Machovský.

Doporučeno T. S. J. S. pojmenovat kraje dle sídla okresu. Kraje jsou New York, Philadelphia, Pittsburgh, Cleveland a Chicago.

T. S. J. S., A. O. S. a T. V. Svazu sejdou se v září k první společné schůzi sletové, kde se projednají podrobnosti sletové práce Svaz bude zastupovat náčelník a ještě jeden člen. Zodpovědnost za slet si vezmou A. O. S. a T. S. J. S.

Slet se bude konat buď koncem června aneb počátkem července. Sletové slavnosti budou trvat pět dní, a sice:

První den — "dětský den".

Druhý den — závody.

Třetí den — Akademie.

Čtvrtý den — veřejné cvičení.

Pátý den — slet.

Členové T. V. Svazu jsou žádáni, by dle písemného návrhu uvažovali, jak program s ohledem na jednotlivá čísla zodpovídá, by se mohlo ihned přikročit

k detailnímu jednání sletovému, které musí být schváleno oběma organizacemi na schůzi v Clevelandu. Tím schůze skončena!

Na zdar!

Vlasta Hovorková, záp.

ZE ŽUPY VÝCHODNÍ

*Zápis schůze župy Východní,
konané dne 18. srpna 1924.*

Schůzi zahájil starosta br. Jos. Modr. Zápis o schůzi minulé čten a přijat jak sepsán. Dopis od T. J. Sokol Schenectady, ve kterém zvou župu na jejich 25letou slavnost přijat a usneseno pověřiti br. starostu Jos. Modra, aby župu při slavnosti zastupoval. Br. Modr zastupování přijal. Starosta předčítá dopis V. V. Obce. Dopis ten zaslán byl přímo na něj, z jakých ohledů není vysvětleno. V dopise V. V. uvádí, že župa již po dva roky neposlala ústředí žádnou zprávu, ani že nebylo žádných zpráv uveřejněno v Sokole Americkém. Dopis ten byl přijat. Br. starosta vysvětluje opětně, proč žádné zprávy ani zápisky uveřejňovány nebyly v Sokole Americkém, ani na jiném místě a dokládá, že se tak nedělo ze žádné liknavosti aneb nebdalosti jak se snad někdo domnívá, nýbrž čistě z nutnosti. Přítomní zástupci, ač dobře byli obeznámeni se vším již z dřívějších schůzí, přijali vysvětlení starostovo a záležitost skončena.

Technický odbor oznamuje, že obdržel dopis od Technického Svazu A. S., ve kterém se navrhuje, aby byli přijímáni členové k jednotám ve stáří od 17 let. Po důkladném projednání onoho návrhu župa navrhuje návrh Svazu a trvá na tom, aby se přijímali členové teprve, od roku 18. Dále Tech. odb. oznamuje, že zájezd do East Islip se vydařil nad očekávání. Účast byla velká, jak ze strany Sokolstva, tak i ze strany veřejnosti New Yorkské. Taktéž osady Bayshore, Islip a Bohemie byly čestně zastoupeny.

Cvičení samo bylo velmi zdařilé. Cvičena prostná sletová a nářadí. Sokolice též provedly prostná sletová, kteréžto cvičení bylo přítomnými s velkým nadšením přijato. Před cvičením samým při nástupu všech cvičenců promluvil za župu přítomný jednatel župy Východní br. K. E. Hrbek. Promluvil o významu tělocviku jak u mužů a žen, tak dítek a nabádal osadníky v East Islip k hojně podpoře sokolské jednoty místní.

Očekává se, že slova jeho padnou na půdu úrodnou a že sokolská jednota v East Islip bude zdárně za podpory tamnějšího obecnictva pokračovati a že značně rozšíří svoje řady. Cvičení bylo prováděno pod vedením župního náčelníka bra. Jos. Gregora a Jos. Sázy podnáčelníka župy a náčelníka T. J. Sokol N. Y.

Ohledně návštěvy T. J. Sokol ve Schenectady Techn. odb. oznamuje, že se vyjede z N. Y. v sobotu ráno a v pondělí večer se pojede zpět. Br. starosta znovu žádá přítomné, aby ve svých jednotách agitovali, aby účast byla co možno největší.

Činnost v jednotách dosud není obnovena následkem letních prázdnin. Pouze jednota v Newarku připravuje veřejné cvičení na den 20. září, k čemuž přítomné zástupce župy zve. T. J. Sokol v Bronx, N. Y., má být znovu vyzvána k obnově činnosti a v případě, že činnost by obnoviti nemohla, má jí být navrženo připojení se k jednotě v New Yorku. Pro dobro

usneseno, by Vzdělávací odbor připravil rozvrh ku návštěvám k jednotám tak, aby se všady s plnou chutí znovu pracovat začalo. Vzdělávací odbor má podat do příští schůze svou zprávu a předložit připravený rozvrh.

Ve vzdělávacím odboru pracují br. Modr, Hrbek a Sázama, za sokolice sestra Jirsová.

Náčelník župy Jos. Gregor předkládá účet za jízdně ku návštěvě jednot na obnos \$3.30, jenž odkázán k vyplacení. Po té schůze starostou skončena.

Na zdar!

Charles E. Hrbek, jednatel.

Z E Ž U P Y S T Ř E D N Í

Zápis čís. 99.

řádné schůze zástupců župy Střední,

konané dne 9. července za účasti 32 sester a bratří.

Schůzi zahájil starosta br. Muller, načež čten zápis poslední schůze a přijat.

Čten a přijat dopis od spolku pro zbudování Žižkova pomníku v Praze.

Časopis "Věk Rozumu" žádá dopisem o předplacení a rozšiřování tohoto časopisu. Odporučeno jednotám.

Ústřední Výbor Národní Jednoty Pošumavské žádá o příspěvek ve prospěch menšinových škol v republice Československé. Povoleno 500 korun.

Br. náčelník podává zprávu z veřejného cvičení Sokola Slávského a Fugner a oznamuje, že 13. září konati se budou župní atletické závody. Dále zmiňuje se o slabé účasti členstva v krojích při Žižkově Táboru. O předmětu tomto rozpředla se čilá debata, jak učiniti nápravu v tomto směru a přijat návrh br. Houkala, by Výk. Výb. Am. Obce Sokolské byl požádán, aby otázku kroje hleděl co nejdříve rozřešiti, by bude-li možno, o Sletu Svazu Sokolského měli jsme i jednotný kroj, a vystoupení naše v kroji odpovídalo významu sletu a naší síle.

Sestra náčelnice podává zprávu z pololetní schůze Tech. odboru žen.

Br. Regner navrhuje, by založen byl župní archiv. Návrh přijat a Hospodářský výbor má zakoupiti případnou skříň pro tento.

Br. Černý podává zprávu z Útulny a Sirotčince, kde jeví se tendence zavést tak zvané Boys Scouts, místo pěstění tělocviku sokolského, ježto prý již několikrát žádali župu o cvičitele a nikdy tam nebyl vyslán.

Usneseno dopsati ústavu tomu, že podobná žádost nikdy nebyla obdržena a že župa Střední je vždy ochotna dle možnosti o cvičitele se postarati.

Vzdělávací Odbor činí dotaz, zda-li oslava "28. října" má se pořádati venku neb v některé místnosti. Usneseno, by oslava pořádána byla buď v Sokole Chicagu neb v Plzenském Parku a výbor má hleděti, by oslava tato skutečně odpovídala významu toho dne.

Česká Tiskárna zasílá 2 účty po \$39. za legitimace pro Vzdělávací a Technický odbor. Jelikož účty byly značně vysoké a legitimací nebylo tolik třeba, Česká Tiskárna má býti požádána, zda nebylo by možno účty zmenšiti.

Současně usneseno na návrh br. Cipry, by příště na každé vydání přesahující obnos \$15. byl předem župě předložen rozpočet a vydání toto předem povoleno.

Bratři navštěvující Výk. Výb. Am. O. Sok. mají vyšetřiti, které výdaje Technického odb. mají býti hrazeny Svazem Am. Sokolstva a které župou, by předešlo se často se vyskytujícím nedorozuměním.

Následující účty povoleny k vyplacení: Sokol Racine, cestovné pro bratra k návštěvě schůze Tech. odb. a za knihu pro tamější okrsek \$5.25, br. Mejdričoví za papíry a obálky \$12.50, br. jednateli poštovné za půl roku \$4.60.

Br. Cipra omlouvá svou nepřítomnost pro několik příštích schůzí následkem odjezdu do staré vlasti. Omluva přijata a br. starosta přeje mu mnoho zdaru a br. jednatel vystaví mu pověřující listinu.

Tím jednání dnešní schůze vyčerpáno a br. starosta tuto ukončil.

Na zdar!

Ant. Muller, starosta.

Emil Houkal, jednatel.

Zápis schůze Vzdělávacího odboru sokolské župy Střední, konané dne 11. srpna 1924.

Schůzi zahájil předseda bratr Továrek za přítomnosti bratří: Hanzlíka, Taubitze, Chluda, Koška; sester: Vonešové, Hanzlíkové, Hesové, Fialové a Mirovské.

Jako host přítomen bratr Joža Havránek, vzdělavatel a organisátor S. O. A., kter byl do schůze obeslán, aby našemu nově zvolenému župnímu vzděl. br. Dr. Štolfovi dal potřebné informace a pokyny pro jeho působení co vzdělavatele sokolské župy Střední.

Protokol minulé schůze přečten a schválen.

Čten dopis bra. Dr. Štolfy, dle kterého přijímá místo župního vzdělavatele. Do schůze této se nedostavil a proto br. Joža Havránek ho osobně navštíví a potřebné pokyny mu sdělí. Zároveň se dohodnou, jak rozřešiti otázku spolupráce vzdělavatelů v jednotách se župou a vzdělávacím ústředním odborem.

Dále čten dopis Gen. konsulátu Č.S.R. z New Yorku, dle kterého nám filmy 28. října zapůjčí a žádají, abychom je před dnem tímto na dodání upozornili.

Na dopisy zaslané Dělnickému pěveckému sboru a Hudebnímu odboru Sokola Slávského doposud nedošly odpovědi, ač byly zaslány na jejich vedoucí činitele.

Bratr župní náčelník Regner přislíbil sestaviti živý obraz, který by odpovídal oslavě toho dne.

Ohledně slavnostního řečníka br. Joža Havránek sděluje, že bude mimo Chicagu a proto nemůže tu úlohu přijmouti, ale osobně dopíše bru. Karlu Perglerovi, zda-li by nebyl ochoten řečniti na oslavě 28. října, pořádané sokolskou župou Střední.

Dále bratr Havránek vysvětluje program župního vzdělávacího odboru a apeluje, aby jednoty spolupracovaly a vysílaly své zástupce, respektive vzdělavatele, do schůzí župního vzděl. odboru, tyto pak, aby všechna usnesení přenášeli na jednoty a v nich je prováděli. Jsou v naší župě největší jednoty v Americe, které jsou v popředí sokolského života, ale nemají svého vzdělavatele, kterého každá jednotka sokolská bez výjimky potřebuje. V jednotách musí býti společně pracováno jak cvičitelským, tak vzdělávacím odborem, oba tyto odbory musí jíti ruku v ruce a jen jejich společná práce může býti korunována úspěchem.

V měsíci prosinci neb v lednu bude se konati v Chicagu Osvětová škola župní pro vzdělavatele všech jednot v župě Střední sdružených.

Ku konci schůze byl dán návrh, aby příští schůze byla obeslána, aby všechny jednoty své vzdělavatele aneb zástupce do schůze vyslaly aneb sdělily jména a

adresy svých vzdělavatelů, aby v případě nutnosti se mohl přímo župní vzděl. odbor na ně obrátiti.

Schůze skončena se sokolským Na zdar!

T. E. Továrek, předseda.

Zapsal Leo H. Chlud, tajemník.

Zápis

pravidelné schůze Tech. odb. mužů župy Střední,
konané ve středu 6. srpna 1924.

Schůzi řídil náčelník br. Regner. Přítomni bratři Oselka, Krátký, Tomeš, Molcar, Jebavý, Kadlec, Novák, Vorel; nepřítomen br. Tichý.

Zápis poslední schůze čten a přijat s malou opravou.

Zpráva náčelníka: Zaslal pololetní zprávu Svazu. Dále probírá různé body atletických závodů, které postupně přijaty. Šplh se odbude v siní Sokola Chicago, ostatní druhy v Douglas Parku.

Dále oznámil, že navštívil kurs pořádaný Svazem v St. Charles, Ill. a vyslovuje se nadšeně o vedení kursu, jakož i o posluchačích, kteří trpělivě po 8 dní od rána do večera se věnovali učení a praktickému výcviku. Kurs přinese jistě dobré výsledky. Kursu se účastnilo 19 bratří naší župy. Učili bři. Jelínek, Chmelík a Máchovský.

Zprávy z okrsků. Všude jsou prázdniny, pouze členstvo a členky cvičí v některých jednotách.

Náčelnice ve své zprávě žádá o pomoc na přípravný kurs, který sestry chtějí pořádat v zimě. Sestře náčelnici se připomíná, že nedělní kurs selhal a večerní rovněž a navrhuje se okrskové cvičební hodiny jako východisko.

Náčelnice oznamuje dále, že vyslaly 8 sester do kursu, pořádaného Svazem a zaslaly zdravici předsednictvu žen cvič. sboru Č. O. S.

Br. Novák se táže, zda-li kursisté dostávají nějaké osvědčení. Odpovězeno, že ano. Br. Vorel činí návrh, by každému z bratří, kteří se účastnili kursu, bylo vyplaceno \$30.— z čehož polovici zaplatí župa. Přijato a doporučí se župě.

Br. náčelník oznamuje, že Svaz vydá v zařiovém čísle Sokola Amerického prvky na nářadí pro příští slet, aby závodníci se mohli dříve připravovat. Přednáší rozvrh sletových slavností. Nesouhlasíme s některými body onoho rozvrhu, a našim zástupcům ve Svazu uloženo, aby stanovisko Tech. odb. župy hájili.

Volné návrhy. Br. Regner činí návrh, by schůze Cvič. sboru župy odbývaly se postupně o měsíc později, tak aby schůze končila čtvrtletní práci v tělocvičně. Přijato a příští schůze bude v říjnu místo v září.

Na zdar!

Karel Oselka, zapisovatel.

Zápis schůze Techn. odboru žen župy Střední,

konané dne 27. srpna v Sokole Chicago za přítomnosti sester: Sobotkové, Patrné, Židlické, Mrázové, Hovorkové, Vackové, Maňákové a bra. Oselky. Omluvena sestra Prechalová.

Schůze zahájena ses. vedoucí. Čten zápis poslední schůze a přijat. Sokolice Slávské oznamují dopisem, že účastní se jedním číslem na tělocvičném večeru sester Slovenek župy Ludevít Štúr, dne 18. října pořádaném.

Zprávy: Sokol Slávský začne pravidelně cvičit počátkem měsíce září; taktéž Sokol Chicago pod vedením nově zvoleného cvičitele br. Molcara. Sokol Berwyn začne cvičit až v měs. říjnu, kdy dostavěna

bude jejich nová tělocvična. Sok. Town of Lake již cvičí pravidelně, Sok. Havlíček-Tyrš začne příští měsíc.

Br. Oselka podává zprávu za Sok. Česko-Americký a žádá, aby některá ze sester převzala vedení zákyň a dorostenek v této jednotě na místo br. Holana, který se tohoto cvičení vzdává. Sestra Sobotková se uvoluje cvičení toto vzít si na sebe. Podrobnějších zpráv z kursu dosud žádných nemáme, pouze jest nám znám počet účastněných sester i bratří. Sester bylo 16, bratří 25.

Usneseno zorganizovat okrskové cvič. sbory a dávat jim společné nácvičné hodiny, za vedení okrskových náčelnic.

Dále ujednáno, že každá jednota nucena je opatřit si t. zv. Spolding rules pro hru Volley ball, a po prázdninách ihned začít cvičit.

Tím schůze skončena. — Na zdar!

J. Maňáková, tajemnice.

ZE ŽUPY ZÁPADNÍ

Okres Minnesotský.

Vzdělávací odbor Minnesotského okrsku

vyslal svého společného náčelníka Fr. Drassala po českých osadách v Minnesotě, aby zorganizoval Sokolskou činnost pro blížící se zimní sezonu a učinil přípravné kroky k založení dalších sokolských jednot. Rozvrh jeho cesty byl tento:

Pine City a Beroun: 6. září: přednáška o Sokolství a nutnosti Sokola (mezi českými spolky); 7. září započnuto se cvičením tělocviku a národních tanců.

New Prague: 8. a 9. září: schůze všech členů Sokola a započato cvičení tělocviku ve všech třídách.

Owatonna: 10. září: reorganizace činnosti sokolské a přednáška o nutnosti Sokolství pro české spolky a udržení omladiny pro českou věc.

Glenville: 11. září: přednáška o Sokolství a nutnosti soustředění českého živilu v našich spolicích; 12. září započato se cvičením tělocviku a národních tanců.

Bratra Panušky už tu není!

Smutná zpráva o úmrtí bra. Wolfganga Panušky, v sobotu odpoledne dne 16. srpna rozlétnuvší se po St. Paul, ohromila každého sokola a sokolici, neb byl všemi vřele milován pro svou milou, nezištnou povahu a bezpříkladnou ochotu, se kterou vždy byl nápomocen v každém díle at' již v privátním aneb spolkovém životě.

Jeho ztrátu budeme těžce cítiti ve svých řadách, neb nebylo lepšího člena, který by s větším zájmem a láskou pracoval pro dobro Sokola.

Bud' ujištěn, bratře, že naše vzpomínky Tě budou stále provázeti a památka Tvé práce nám vždy bude sloužiti příkladem. Přislíbujeme Ti, že splatíme alespoň část dluhu Tvých zásluh výpomocí ve všem Tvé truchlící manželce a naší sestře, které platí naše nejhlubší soustrast nad Tvým odchodem. Bratři a sestry Sokola St. Paul zachovají bru. Panuškovu nehynoucí paměť. Jos. Pavlíček.

Životopis bra. Panušky a jeho podobiznu, přineseme v příštím čísle.

Z okrsku texaského.

Zápis schůze Výboru okrsku Texas.

Schůze zahájena starostou br. Hoškem za přítomnosti všech členů okrskového výboru. Čten zápis schůze minulé a přijat jak čten.

Br. Hošek oznamuje, že upravil dopisy na řády a spolky, zda by si přáli společného cvičitele, učitele, organisátora a řečníka. Br. tajemník oznamuje finanční pomoc na akci sokolskou od jednot a řádů Jednoty a řády, které přispěly finančně jsou: Penelope, West, E. Bernard, Dallas, Bryan, Buchholtz. Všem těmto jednotám a řádům vzdává okrskový výbor díky.

Zpráva okrskového náčelníka. Br. okr. náčelník oznamuje, že svolal všechny náčelníky okrsku ke schůzi za účelem uspořádání tělocvičného kursu v Dallas.

V kursu zastoupeny jsou Dallas 6 bratří, 3 sestry, Fort Worth 4 bratří, 1 sestra, Ennis 4 bratří, 3 sestry. Celkem 14 bratří a 7 sester. Kursu účastní se též br. Rendl, starosta jednoty a br. Hošek, starosta okrsku.

K závěru schůze br. Kučera oznamuje, že Penelope žádá Techn. odbor o vypravení veřejného vystoupení tamtéž. Ponecháno Techn. odboru ku vyřízení.

Usneseno bylo, by se dopsalo starostovi A. O. S. bru. Plačkovi, zda mu bude možno zavítati mezi nás když budeme uváděti nové jednoty k A. O. S. Br. tajemník, béře tuto záležitost ku vyřízení.

Příjem okrsku	\$238.90
Vydání okrsku	224.40
Zbývá v pokladně	\$ 14.50

Tím schůze skončena.

Ferd. Novotný, okr. taj.

Zápis schůze Technického odboru okrsku Texas.

V neděli dne 27. července konala se schůze všech náčelníků okrsku Texaského. Schůzi zahájil br. okrskový náčelník V. Kučera.

Zastoupeny byly 4 jednoty: Ft. Worth, Ennis, Penelope a Dallas. Celkem přítomno 10 bratří a 1 sestra. Po zahájení schůze br. náčelník přečetl stanovy Technického odboru a vysvětlil bratřím za jakým účelem schůzi svolal.

Usneseno, by se pořádal tělocvičný kurs a započalo se s ním co nejdříve. Kurs započal dne 29. července.

Br. náčelník z Ft. Worth žádá Dallaskou jednotu za spolupůsobení a zároveň, by cvičitelský sbor z Dallas uspořádal veřejné vystoupení ve Fort Worth.

Volné návrhy a rozhovory. Br. Rendl navrhuje, by cvičitelský sbor z Dallas doporučil Penelopské jednotě uspořádání veřejného vystoupení na dny 31. srpna a 1. září. Přijato. Přislíbeno spoluúčinkování jednot Dallas, Ennis a Ft. Worth.

Získání financí pro okrskového cvičitele ponecháno bylo k rozřešení příští schůzi, která se bude konati v Penelope u příležitosti veřejného cvičení tamtéž.

Při zakončení schůze br. náčelník oznamuje, že ve dvě hodiny odpoledne započne cvičební hodina pro cvičitele. Bratři po cvičení radostně opouští sokolovnu a nadšeně volají: "V úterý v kurse na shledanou!" Na zdar!

F. Novotný.

Sokolské svátky v Penelope, Texas.

Dne 31. srpna a 1. září, prožívali jsme v Penelope sokolské svátky, na které se hned tak lehce nezapomene.

Starosta Amer. Sok. Obce, br. Jos. Plaček, uváděl totiž Penelopskou jednotu, nedávno zorganizovanou, do svazu Americké Obce. K tomuto slavnostnímu uvádění dostavilo se mimo všech činnovníků okrsku, členstvo jednot Dallas, Ft. Worth a Ennis, které byly též zastoupeny cvičícími družstvy obého pohlaví.

Výpravy z Dallas a Ennis konaly se v automobilech a sraz těchto jednot byl v Italy, Texas, kde bratři Enništi uvítali našeho starostu a jeho pani.

Celá karavana sokolská hnula se pak dále k Penelope s našim starostou v čele, který dozajista v Texas zažil něco, co jakživ nezažil před tím.

V Penelope již nás očekávali bratři z Ft. Worth, kteří též přijeli na automobilech časně ráno, a br. Stránský z Waco, Texas. Vitání a potřásání rukou nebylo konce. Neděle pak byla věnována zkouškám k veřejnému vystoupení a k poradám okrskovým i ke schůzi Technického odboru.

Nálada byla nad obyčej dobrá a usnesení opravňují k nejlepší naději do budoucnosti.

Br. starosta Plaček ochotně s námi zasedal v našich schůzích a dával nám rady vítané. Pondělí dopoledne bylo použito našim bratrem náčel. Kučerou ke zkouškám; zástupci jednot pak provedli v řádné schůzi, svolané pro tento účel, volby činnovníků pro Texaský okrsek na celý rok.

Starostové všech jednot mimo Enniské byli přítomni. Jed. Enniská, na pokyn br. Plačka zastoupena byla br. J. Pavelkou. Taktéž náčelníci všech sborů se podíleli na jednání a město Ft. Worth hlasováním vyvoleno k odbývání příštího okrskového cvičení v druhé polovici července 1925.

Doufám, že br. tajemník okrsku podá podrobné zprávy ze svých zápisů, proto zmiňuji se o všem pouze stručně, aby členové, kteří nebyli účastnění měli brzkou zprávu.

V pondělí odpoledne o 2 hodinách započato se slavnostní schůzi a za celé řeči bra. starosty Plačka i při aktu uváděcím nálada byla skutečně povznášející. Proslov starostův "*Zásady a cíle Sokolstva*", zajisté každému návštěvníku utkví v paměti a jsme díky zavázání našemu Výk. Výboru za vyslání tak upřímného pracovníka sokołského jako jest br. Plaček.

Přáli bychom si, aby bylo možno, by uvádění každé jednoty dělo se způsobem, jak jej br. Plaček zde provedl.

Po odevzdání diplomu a poděkování starostou okrsku účastníkům slavnosti, započal tělocvičný program za vedení br. náčelníka, který se touto svou prací všem znovu do srdcí vepsal. Bouře potlesku následovala po každém jednotlivém čísle a naši cvičenci vesměs drželi se znamenitě.

Ponechávám bru. starostovi úsudek o tom, co zde mezi námi uviděl.

Penelopským všem pak za uspořádání a pohostění všech návštěvníků patří náš vřelý dik.

Podaří-li se nám nyní i znovu oživit jednotu ve Waco, Texas, jejichž zástupce byl na odpoledním programu pondělním, tu radost naše bude dokonalá.

Na zdar!

L. O. Hošek, starosta okrsku.